

DÔVODOVÁ SPRÁVA

B. Osobitná časť

K čl. I

K bodom 1 až 3 a 134 [§ 2 písm. o) a § 145ca ods. 2]

Technické spresnenie definície dieťaťa/žiaka zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia tak, aby doterajší tretí bod bol samostatným dôvodom priamo v § 145ca ods. 2.

K bodu 4 [§ 2 písm. ac) a ad)]

Cieľom úpravy je jednoznačné oddelenie bilingválneho vzdelávania v kombinácii cudzí jazyk a jazyk národnostnej menšiny od národnostného školstva. Teda uvedené školy existovať budú, ale nie v skupine národnostné školstvo.

K bodu 5 [§ 2 písm. al)]

Novelizáčnym bodom sa precizuje a spresňuje vymedzenie pojmu „obvyklý pobyt“ s cieľom zosúladiť definíciu s ustanoveniami zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“) a predchádzať interpretačným nejasnostiam v aplikačnej praxi.

K bodu 6 [§ 3 písm. o)]

Cieľom navrhovanej úpravy je zabezpečiť, aby sa princíp posilnenia výchovnej stránky výchovno-vzdelávacieho procesu jednoznačne a bez akýchkoľvek výkladových pochybností aplikoval na všetky typy škôl, vrátane materských škôl. Vecný obsah tohto princípu zostáva navrhovanou zmenou nedotknutý.

K bodu 7 (§ 7 ods. 8)

Upravuje sa orgán, ktorý overuje súlad medzinárodného programu s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania. Štátna školská inšpekcia štandardne overuje súlad školského vzdelávacieho programu so štátnym vzdelávacím programom, ktorý tvorí záväzný rámec pre školy v Slovenskej republike. Medzinárodný vzdelávací program má odlišnú povahu a zároveň súhlas na jeho použitie ako školského vzdelávacieho programu dáva ministerstvo školstva po posúdení s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania (§ 7 ods. 6).

K bodu 8 (§ 7 ods. 9)

Navrhovanou úpravou sa zabezpečuje terminologická jednotnosť zosúladením terminológie ustanovenia § 7 ods. 9 so znením § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z., v zmysle ktorého školský vzdelávací program riaditeľ školy vydáva po prerokovaní v pedagogickej rade školy a v rade školy. Vecný obsah povinnosti zverejniť školský vzdelávací program ani dĺžka lehoty na jeho zverejnenie nie sú navrhovanou zmenou dotknuté.

K bodu 9 (§ 7 ods. 14)

Ide o zavedenie odbornej garancie vo vzťahu k existujúcej výnimke z informovaného súhlasu. Teda pri preventívnej aktivite bude príslušný orgán musieť reflektovať odborné štandardy.

K bodu 10 (§ 11 ods. 6)

Vzhľadom na to, že od pojmu „mentálna úroveň“ sa v odbornej terminológii upúšťa, je vhodnejšie odkazovať na výsledky diagnostiky vykonanej ktoréhokoľvek stupňa systému poradenstva a prevencie.

K bodu 11 (§ 13 ods. 4)

Cieľom ustanovenia je zabezpečiť, aby edukačné publikácie boli už pri schvaľovaní k dispozícii v „prístupnom“ formáte.

K bodu 12 (§ 13a ods. 3)

Legislatívno-technická úprava súvisiaca s vypustením právnej úpravy knižnice edukačných publikácií.

K bodu 13 (§ 13aa)

Dôvodom návrhu na vypustenie ustanovenia § 13aa je potreba ochrany autorských práv autorov edukačných publikácií v spojení s angažovanosťou vydavateľov edukačných publikácií pri zabezpečení vzdelávacích materiálov potrebných pre poskytovanie výchovy a vzdelávania detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov škôl a školských zariadení pre deti a žiakov s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny.

K bodu 14 [§ 16 ods. 4 písm. d)]

Novelizáčným bodom sa dopĺňajú dva spôsoby získania úplného stredného odborného vzdelania s cieľom zabezpečiť súlad s jednotlivými ustanoveniami zákona č. 245/2008 Z. z. a novým zavádzaným ustanovením § 42 ods. 5.

V prípade stredných odborných škôl pedagogických, ktoré poskytujú výchovu a vzdelávanie v päťročnom vzdelávacom programe, žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie vykonaním maturitnej skúšky po štvrtom ročníku. Úspešné absolvovanie posledného, piateho ročníka a vykonanie absolventskej skúšky vedie k získaniu vyššieho odborného vzdelania podľa § 16 ods. 5 písm. e). Ide o úpravy nadväzujúce na § 42aa ods. 3 a 5. Zároveň sa vykonáva samostatná úprava pre študijný odbor všeobecná sestra v nadväznosti na zmeny v § 42.

Obdobná právna úprava sa uplatňuje v prípade konzervatórií, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje podľa šesťročného vzdelávacieho programu, v ktorom žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie vykonaním maturitnej skúšky po štvrtom ročníku. Úspešné absolvovanie posledného, šiesteho ročníka a vykonanie absolventskej skúšky vedie k získaniu vyššieho odborného vzdelania podľa § 16 ods. 5 písm. c). V prípade konzervatórií ide len o technickú úpravu v nadväznosti na súčasné znenie § 44 ods. 7.

K bodu 15 (§ 16 ods. 5)

Vo vyššom odbornom vzdelávaní sa na strednej zdravotníckej škole realizujú štyri študijné odbory (diplomovaná všeobecná sestra, diplomovaný optometrista, diplomovaný fyzioterapeut a diplomovaný rádiologický asistent). Ide o regulované povolania, ktoré musia mať dodržaný rozsah a obsah a nie je možné ich naplniť iba počas jedného roka v nadväzujúcom štúdiu. V štvorročných študijných odboroch sa žiaci pripravujú na samostatné zdravotnícke povolania podľa sústavy študijných odborov. Uvedené je nadbytočné vzhľadom na zmenu pri vzdelávaní v strednej zdravotníckej škole (päťročné vzdelávanie, ktoré sa bude ukončovať maturitnou skúškou).

K bodu 16 (§ 18 ods. 2)

Ustanovenie sa vzťahuje na zmenu vo vzdelávaní v študijnom odbore zdravotná sestra v rámci § 42, keďže čl. 31 ods. 1 písm. b) smernice 2005/36/ES vyžaduje o absolvovaní všeobecnej časti samostatný doklad.

K bodom 17 až 20, 29, 31, 39, 46, 47, 49, 51, 60, 63, 64, 74, 77 a 79 (§ 20 ods. 6, 9 a 12; § 24 ods. 5; § 25 ods. 10; § 26 ods. 1, 2 a 7; § 29 ods. 19; § 33 ods. 5 a 6; § 34 ods. 1, 2 a 3; § 35 ods. 1; § 37 ods. 2 a 3; § 51 ods. 8; § 52 ods. 1 a 2; § 55a ods. 16; § 56 ods. 8; § 57 ods. 2 a 6; § 59a ods. 2; § 61 ods. 2; § 62 ods. 4; § 63 ods. 2; § 67 ods. 3 a 4; § 69 ods. 10)

Ide o technickú úpravu v nadväznosti na § 37 zákona č. 321/2025 Z. z., ktorý upravuje ako príslušný správny orgán už nie priamo riaditeľa ako fyzickú osobu, ale školu.

K bodu 21 (§ 24 ods. 6)

Z dôvodu preukázateľnosti postupu školy sa vo vzťahu k preskúšaniu dopĺňa požiadavka na písomnú správu, ktorú prerokuje pedagogická rada. Zároveň z dôvodu zabezpečenia objektivity sa dopĺňa oprávnenie Štátnej školskej inšpekcie na prítomnosť svojho zástupcu pri preskúšaní.

K bodom 22 a 24 (§ 24 ods. 8 a ods. 12)

V prípade ochrany a podpory duševného zdravia dieťaťa, ktoré je v podmienkach individuálneho vzdelávania vystavené špecifickým rizikám, najmä v oblasti sociálneho kontaktu, adaptácie a celkového psychického vývinu je návrh opodstatnený. Vykonanie odbornej činnosti v zariadení poradenstva a prevencie vytvára priestor na včasnú identifikáciu prípadných ťažkostí, poskytnutie odbornej podpory a nastavenie vhodných podporných opatrení. Zároveň je opodstatnené, aby v prípade odmietnutia vykonania odbornej činnosti zo strany zákonného zástupcu bolo možné individuálne vzdelávanie zrušiť, keďže tým dochádza k znemožneniu overenia duševného zdravia dieťaťa, ako aj zabezpečenia jeho práv a potrieb.

K bodom 23 a 25 (§ 24 ods. 12 a 14)

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na vloženie nového odseku do § 24.

K bodom 26 až 28 (§ 25)

Technická úprava vo vzťahu k vzdelávaniu v Európskych školách tak, aby boli jednoznačne uchopené pravidlá pre vykonávanie komisionálnej skúšky.

K bodu 30 (§ 25 ods. 11)

Cieľom je, aby príslušné potvrdenie bolo viazané nielen na vykonanie komisionálnej skúšky, ale na pokračovanie štúdia v zahraničí v širšom kontexte.

K bodu 32 (§ 26 ods. 4)

Ak nastane situácia, kedy je pre žiaka v duálnom vzdelávaní potrebné vypracovať individuálny učebný plán, nie je vhodné, aby o úprave časovej a obsahovej následnosti vzdelávania rozhodovala škola izolovane. Zásahy do organizácie štúdia priamo ovplyvňujú harmonogram a plnenie plánu praktického vyučovania na pracovisku praktického vyučovania. Navrhovaná úprava garantuje, že individuálny učebný plán bude rešpektovať prevádzkové možnosti zamestnávateľa a ciele praktickej prípravy. Tým sa predíde logistickým kolíziám a zabezpečí sa plynulý výkon praktického vyučovania bez negatívneho vplyvu na produkčný proces zamestnávateľa či kvalitu vzdelávania samotného žiaka.

K bodu 33 (§ 26 ods. 8 a 9)

Navrhovanou úpravou sa dopĺňajú procesné pravidlá vo vzťahu k zrušeniu povolenia vzdelávania podľa individuálneho učebného plánu obdobne, ako ich upravuje § 24 pri

individuálnom vzdelávaní. Ustanovuje sa lehota, v ktorej je škola povinná vo veci rozhodnúť (30 dní od začatia konania), účinky podaného odvolania, ako aj dôsledky zrušenia povolenia pre ďalší priebeh vzdelávania žiaka v prípadoch, keď k zrušeniu povolenia vzdelávania podľa individuálneho učebného plánu dôjde na základe odôvodneného návrhu hlavného školského inšpektora alebo vyučujúceho pedagogického zamestnanca.

K bodu 34 (§ 28b ods. 1)

S cieľom predchádzať interpretačným nejasnostiam sa navrhovanou úpravou jednoznačne ustanovuje, že možnosť zákonného zástupcu alebo zástupcu zariadenia požiadať materskú školu, do ktorej bolo dieťa prijaté na predprimárne vzdelávanie, o povolenie individuálneho vzdelávania dieťaťa, sa vzťahuje len na dieťa, ktoré dosiahlo päť rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole. Pre deti do 5 rokov, ktoré plnia (resp. budú plniť) povinné predprimárne vzdelávanie je osobitne upravený režim v § 28c.

K bodom 35, 45 a 53 (§ 28d ods. 2, § 31 ods. 2, § 35 ods. 8)

Terminologická úprava reflektujúca skutočnosť, že prestup do inej materskej školy, základnej školy a strednej školy sa uskutočňuje na základe žiadosti, nie na základe prihlášky na vzdelávanie. Prihláška na vzdelávanie je procesným nástrojom smerujúcim k prvotnému prijatiu dieťaťa do materskej školy, základnej školy alebo strednej školy, pričom jej účelom nie je prestup z jednej materskej školy, základnej školy alebo strednej školy do druhej. Prestup predstavuje odlišný právny inštitút, ktorý sa realizuje prostredníctvom žiadosti o prijatie prestupom, na základe ktorej vydáva škola rozhodnutie o prijatí prestupom.

K bodom 36, 37, 40 až 44 (§ 29 ods. 7, 8, 20 až 22 a § 30 ods. 1 a 3)

Cieľom je racionalizácie „siete“ základných škôl tak, aby išlo o funkčné a udržateľné celky, vzhľadom na to, že v mnohých základných školách sú minimálne počty žiakov. Zároveň súčasná textácia hovorí o „predpoklade“ a o „prihlásení“ žiakov, teda ide len o teoretický počet na vstupe, pričom cieľom má byť udržiavanie príslušných počtov kontinuálne. Na tieto novelizačné body nadväzujú úpravy v § 60 a nasl. v rámci novely zákona č. 321/2025 Z. z.

V nadväznosti na odseky 7 a 8 sa navrhuje združiť všetky výnimky, pri ktorých je možné znížiť najnižší priemerný počet žiakov v triedach.

Písmeno a) – pôvodný odsek 20 sa presúva pod odsek 21 so zohľadnením potrieb vzdelávania v štátnom jazyku na národnostne zmiešanom území. Cieľom úpravy je ustanoviť všetky výnimky z najnižšieho priemerného počtu žiakov na triedu v rámci jedného odseku.

Písmeno b) – zavádza sa najnižší priemerný počet žiakov na triedy základných škôl s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny. Tieto školy doposiaľ podliehali úplnému oslobodeniu od minimálneho priemerného počtu žiakov na triedu. Vzhľadom na rozdrobenosť a klesajúci počet žiakov je žiaduce regulovať minimálne priemerné počty žiakov aj v týchto školách. Nízky počet žiakov v triedach totiž pri nastavení normatívneho financovania nepostačuje na finančné krytie a prevádzka týchto škôl tak nie je udržateľná.

Písmeno c) – ponecháva sa možnosť znížiť najnižší priemerný počet žiakov v triedach v prípade zníženej dostupnosti žiakov do školy, pričom za zníženú dostupnosť žiakov do školy sa považuje dĺžka dopravnej cesty vlakom alebo autobusom z miesta trvalého pobytu alebo obvyklého pobytu žiaka dlhšia ako 6 kilometrov. Znenie tejto výnimky sa zachováva, mení sa iba písmeno odseku 21 z a) na c).

Písmeno d) a e) – nahrádzajú sa pôvodné písmena b) a c). Tie umožňovali znížiť priemerný počet žiakov na triedu v osobitom prípade vzdelávania žiakov v jazyku národnostnej menšiny resp. v štátnom jazyku, ak v okruhu 6 kilometrov od miesta trvalého pobytu alebo obvyklého pobytu žiaka nie je žiadna iná základná škola, v ktorej sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v jazyku národnostnej menšiny resp. v štátnom jazyku. Nový odsek navrhuje umožniť zníženie najnižšieho stanoveného priemerného počtu žiakov na triedu školy v prípade, ak nie je v okruhu 6 kilometrov od sídla školy zriaďovateľ a žiadna iná základná škola s rovnakým vyučovacím jazykom. Zámerom úpravy je viazať výnimku z najnižšieho priemerného počtu žiakov v triede s ohľadom na vzájomné geografické rozmiestnenie škôl. Úprava reaguje na skutočnosť, keď sa vo vzájomnej blízkosti nachádza viacero malých škôl, v dôsledku čoho je naplnenosť ich tried nízka, prevádzka škôl finančne neudržateľná a kapacita škôl na zabezpečenie odborne vyučovaných hodín nízka. Táto úprava tiež umožňuje priebežne overovať a modelovať účelné rozmiestnenie škôl.

Písmeno f) – ponecháva sa možnosť znížiť najnižší priemerný počet žiakov v triedach škôl s vysokým podielom žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, pričom sa znižuje hranica tohto podielu z 80 % na 70 % žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia z celkového počtu žiakov školy. Cieľom úpravy je reflektovať sťažené podmienky vzdelávania v školách s vysokým podielom žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia a obmedzenú možnosť týchto žiakov dochádzať za vzdelávaním. Zároveň sa reaguje na skutočnosť, že socioekonomické zázemie patrí medzi najsilnejšie prediktory vzdelávacích výsledkov. Na Slovensku je tento vplyv tradične jeden z najvýraznejších v celej EÚ. To znamená, že úspech študenta je často viac podmienený rodinným prostredím než jeho vlastnými schopnosťami. Preto je dôležité stabilizovať situáciu škôl, ktoré majú vyšší podiel žiakov zo SZP.

Písmeno g) – precizuje sa znenie pôvodného písmena e) odseku 21. Úpravou sa upresňuje, kedy môže zriaďovateľ znížiť najnižší priemerný počet žiakov v triedach školy z iných dôvodov, ako sú výnimky určené v písmenách a) až f). Upravuje sa, že taký zriaďovateľ dofinancuje náklady na výchovu a vzdelávanie žiakov školy z vlastných finančných prostriedkov. Pôvodné znenie, že zriaďovateľ uhrádza z vlastných finančných prostriedkov náklady na výchovu a vzdelávanie počtu žiakov v triede, ktorý zodpovedá rozdielu medzi určeným najnižším priemerným počtom žiakov v triede a počtom žiakov v triede, nebol v kontexte normatívneho financovania plne uplatniteľný.

K bodu 38 (§ 29 ods. 10)

Navrhovanou úpravou sa na základe podnetov z aplikačnej praxe rozširuje možnosť zriadiť so súhlasom zriaďovateľa úvodný ročník aj pre základnú školu, ktorá nie je základnou školou pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, ak v základnej škole ide o triedu pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním.

Novelizácnym bodom sa tak zabezpečuje, aby možnosť skoršieho vstupu intelektovo nadaných žiakov do základného vzdelávania prostredníctvom úvodného ročníka bola dostupná aj žiakom vzdelávaným v triedach pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním zriadených v rámci bežných základných škôl. Tým sa zároveň rozširuje dostupnosť tohto inštitútu, a to aj v regiónoch, v ktorých nie je zriadená samostatná základná škola pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním. Podmienky zaradenia žiaka do úvodného ročníka sú rovnaké pre obe kategórie škôl.

K bodu 48 (§ 33 ods. 12)

Pri adaptačných triedach v stredných školách sa rozširuje účel aj na kariérové poradenstvo. Zároveň sa dopĺňa rovnaký model ako je pri základných školách, t.j. možnosť adaptačnej triedy pre žiakov viacerých škôl v rámci klastra.

K bodom 50 a 52 (§ 34 ods. 2 a § 35 ods. 1)

Navrhované ustanovenia súvisia s osobitnou úpravou študijného odboru všeobecná sestra v § 42. Vzhľadom na osobitný spôsob vzdelávania v tomto študijnom odbore (1 všeobecný ročník a ostatné odborné) nie je kompatibilita pre prestupy a zmeny študijného odboru. Jedine v prípade, ak pôjde o žiaka študijného odboru všeobecná sestra na jednej strednej odbornej škole, bude možný prestup na študijný odbor všeobecná sestra na inej strednej škole. Zmena „zo“ študijného odboru všeobecná sestra ako aj prestup „z“ tohto študijného odboru budú možné aj naďalej.

K bodu 54 (§ 42 ods. 3)

V nadväznosti na nový § 42 ods. 5 sa dopĺňa ustanovenie vymedzujúce stupne vzdelania, ktoré poskytuje stredná odborná škola špecificky pre strednú zdravotnícku školu a strednú odbornú školu pedagogickú, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje podľa päťročného vzdelávacieho programu.

K bodu 55 (§ 42 ods. 5 a 6)

Novelizačným bodom sa výslovne ustanovuje povinnosť žiaka strednej zdravotníckej školy alebo strednej odbornej školy pedagogickej, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje podľa päťročného vzdelávacieho programu, po ukončení štvrtého ročníka vykonať maturitnú skúšku, čím žiak získa úplné stredné odborné vzdelanie. Po ukončení piateho ročníka žiak vykoná absolventskú skúšku, čím získa vyššie odborné vzdelanie. Obdobná právna úprava sa uplatňuje v prípade konzervatórií, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje podľa šesťročného vzdelávacieho programu.

Vzdelávanie v stredných zdravotníckych školách v študijnom odbore všeobecná sestra sa rozdeľuje na dve samostatné časti v nadväznosti na čl. 31 ods. 1 písm. b) smernice 2005/36/ES. Táto koncepcia formálne oddeľuje všeobecné vzdelávanie od odbornej prípravy. Prvá všeobecná časť nebude obsahovať odbornú zložku prípravy sestry v súlade s európskymi podmienkami, teda nebude obsahovať žiadne odborné predmety, ošetrovateľské kompetencie (nursing competencies) ani klinickú prax, čím sa garantuje jeho všeobecnovzdelávací charakter 10 rokov všeobecného vzdelania (9 rokov ZŠ + 1 rok všeobecného ročníka) pred vstupom do zdravotníckeho odborného vzdelávania.

K bodu 56 (§ 42aa ods. 1)

Ide o vypustenie duplicity, keďže obsah upravuje aj zákon č. 61/2015 Z. z., kde je ponechanie ustanovenia relevantnejšie.

K bodu 57 (§ 42aa ods. 2)

Transformácia stredných priemyselných škôl na samostatný druh školy sa viaže na zoznam skupín odborov, v ktorých môže stredná priemyselná škola poskytovať vzdelávanie. Tento zoznam vydáva ministerstvo. Navrhuje sa, aby zamestnávateľia mali právo pripomienkovať tento zoznam ešte pred jeho zverejnením. Novelizačný bod bude mať odloženú účinnosť.

K bodu 58 (§ 44 ods. 7)

Legislatívno-technická úprava vnútorného odkazu.

K bodu 59 (§ 49 ods. 7)

Základná umelecká škola, obdobne ako základná škola uskutočňuje aktivity, ktoré súvisia s činnosťou základnej umeleckej školy a vyplývajú zo školského vzdelávacieho programu školy. Preto sa výslovne dopĺňa základný rámec pre ich vykonávanie s príkladným výpočtom relevantným práve pre základné umelecké školy.

K bodu 61 (§ 53 ods. 8)

Novelizačným bodom sa výslovne ustanovuje doba, na ktorú Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) vydáva jazykovej škole oprávnenie na vykonávanie štátnych jazykových skúšok.

V súlade s doterajšou aplikačnou praxou sa navrhuje ustanoviť dobu v dĺžke tri roky, ktorá zohľadňuje potrebu dostatočnej prevádzkovej stability jazykových škôl pri súčasnom zabezpečení pravidelného dohľadu nad zachovaním podmienok na vykonávanie štátnych jazykových skúšok.

K bodu 62 (§ 54 ods. 2)

Rozšírenie možností dištančného vzdelávania sa navrhuje vzhľadom na skutočnosť, že pre časť žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (napr. so zdravotným znevýhodnením alebo závažnými psychickými ťažkosťami) predstavuje dočasná alebo čiastočná dištančná forma vhodnejšie a odborne podložené riešenie, ktoré aktuálne znenie zákona neumožňuje, hoci ho spomína štátny vzdelávací program (pravdepodobne nezákonne).

K bodom 65 až 67 (§ 57 ods. 1, 2 a 6)

Ide o jednoznačnú úpravu vo väzbe na oprávnenia Štátnej školskej inšpekcie podľa zákona č. 321/2025 Z. z., keďže medzi opatreniami môže byť aj nariadenie vykonania komisionálnej skúšky. Zároveň sa v odseku 2 upravuje, že v takom prípade ju škola nepovoľuje, ale nariaďuje. To má väzbu aj na § 37 zákona č. 321/2025 Z. z., keďže na rozhodovanie v správnom konaní sa viaže len povoľovanie komisionálnej skúšky.

Doterajšie znenie § 57 ods. 2 ustanovuje, či komisionálnu skúšku podľa jednotlivých ustanovení § 57 ods. 1 škola nariaďuje alebo povoľuje. Novelizačným bodom sa ustanovenie § 57 ods. 2 dopĺňa o výslovnú právnu úpravu pre prípad komisionálnej skúšky podľa § 57 ods. 1 písm. g) v situáciách, kedy žiak plní školskú dochádzku osobitným spôsobom podľa § 23 písm. g), teda formou vzdelávania v Európskych školách. Pre prípad komisionálnej skúšky žiaka plniaceho školskú dochádzku osobitným spôsobom podľa § 23 písm. g) sa explicitne ustanovuje, že ju škola povoľuje.

K bodu 68 (§ 58 ods. 3)

Technická úprava v nadväznosti na aktuálne označenie príslušných školských zariadení. Zároveň sa obsahovo upravuje príslušné opatrenie tak, aby bolo zrejmé, že nejde o „vylúčenie“, ale len o dočasné umiestnenie žiaka do samostatnej miestnosti, t.j. po upokojení situácie môže žiak pokračovať vo vyučovaní.

K bodu 69 (§ 59 ods. 4)

S cieľom eliminovať interpretačné nejasnosti sa novelizačným bodom explicitne ustanovuje, že termíny podávania prihlášok na vzdelávanie v materskej škole, 1. apríl až 31. máj, sa vzťahujú na podávanie prihlášok na nasledujúci školský rok. Na prihlášky podávané v priebehu

prebiehajúceho školského roka sa uplatňuje osobitný postup podľa § 59 ods. 10. Navrhovanou úpravou sa nemenia termíny podávania prihlášok na vzdelávanie v materskej škole.

K bodu 70 (§ 59 ods. 5)

V praxi môže nastať situácia, že diagnostické vyšetrenie v zariadení poradenstva a prevencie absolvovalo pred prijatím do materskej školy nielen dieťa so zdravotným znevýhodnením alebo dieťa s nadaním. Cieľom je, aby sa správa z diagnostického vyšetrenia prikladala aj v týchto prípadoch. Zjednodušene – bez ohľadu na „status“ dieťaťa, ak dieťa diagnostické vyšetrenie absolvovalo, správa sa prikladá.

K bodom 71 a 82 (§ 59 ods. 12, § 60 ods. 4, § 63 ods. 6)

Novelizačným bodom sa vypúšťa nadbytočný odkaz. Zároveň sa vytvára úprava možnosti zmeny preferencií na prihláške avšak len v rámci termínu určeného ministerstvom.

K bodom 72, 76 a 83 (§ 59 ods. 13, § 60 ods. 5, § 63 ods. 7)

Novelizačnými bodmi sa ministerstvu školstva zveruje oprávnenie určiť, že vyhodnotenie poradia a jeho oznámenie príslušnej materskej škole, základnej škole alebo strednej škole sa nevykoná prostredníctvom centrálného registra, a to aj v situácii, keď už bol zverejnený vzor prihlášky s možnosťou vyznačenia priorít. Zároveň sa výslovne ustanovuje, že v danom prípade sa pri prijímaní postupuje rovnako, ako keby zverejnený vzor prihlášky vyznačenie poradia neumožňoval. Uvedeným sa zaručí plynulý a právne jednoznačný priebeh prijímacieho konania aj v prípadoch, kedy vyhodnotenie poradia prostredníctvom centrálného registra nie je možné z technických príčin, no ministerstvo školstva už určilo vzor prihlášky s vyznačovaním priorít. Zároveň sa ustanovuje v tomto prípade informačná povinnosť ministerstva zmenu zverejniť na webe.

K bodu 73 (§ 59 ods. 15)

Novelizačným bodom sa precizuje ustanovenie zakladajúce povinnosť riaditeľa základnej školy požiadať do 15. septembra riaditeľa príslušnej materskej školy o poskytnutie kópie dokumentácie dieťaťa tak, aby bolo jednoznačné, že uvedená povinnosť sa vzťahuje výlučne na prípady, kedy dieťa bolo prijaté na vzdelávanie v danej základnej škole.

K bodu 75 (§ 59b ods. 8)

Technická úprava v nadväznosti na § 59a ods. 6.

K bodu 78 (§ 61 ods. 3)

Navrhovanou úpravou sa predmetné ustanovenie zosúladzuje s príslušnými ustanoveniami § 37 ods. 2 zákona č. 321/2025 Z. z., v zmysle ktorých základná škola môže rozhodnúť o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy len ak ide o žiaka, ktorému zdravotný stav neumožňuje vzdelávať sa, alebo súčasne s povolením individuálneho vzdelávania.

K bodu 80 (§ 62 ods. 15)

Vzhľadom na špecifiká pri vzdelávaní v medzinárodných programoch sa z dôvodu jednoznačnosti výslovne upravuje prijímanie z ôsmeho ročníka nielen v situácii, ak to upravuje priamo medzinárodný program, keďže medzinárodné programy spravidla nemajú väzbu na osobitosti právnych poriadkov štátoch, v ktorých sa podľa nich vzdeláva.

K bodu 81 (§ 63 ods. 2)

Navrhovanou úpravou sa jednoznačne vymedzuje úloha základnej školy, ktorej bola podaná prihláška na vzdelávanie v strednej škole. Základná škola potvrdzuje prospech uvedený

v prihláške, pričom sa jej zároveň ukladá povinnosť odoslať prihlášku na strednú školu prostredníctvom podregistra prijímania na vzdelávanie.

Zároveň sa uskutočňuje technická úprava v nadväznosti na § 37 zákona č. 321/2025 Z. z., ktorý upravuje ako príslušný správny orgán už nie priamo riaditeľa ako fyzickú osobu, ale školu.

K bodom 84 a 92 (§ 63 ods. 9 a § 66 ods. 14)

Navrhuje sa presun úprav pri prijímacej skúške do vykonávacieho predpisu obdobne, ako je tomu v súčasnosti pri maturitnej skúške, čím sa súčasný stav spružní pri východisku z existujúceho modelu.

K bodom 85, 93, 94 a 100 (§ 65 ods. 1, § 67 ods. 4, § 68 ods. 1, § 69 ods. 10 a § 74 ods. 11)

Reflektuje sa skutočnosť, že aj stredná priemyselná škola poskytuje vzdelávanie v systéme duálneho vzdelávania.

K bodu 86 (§ 65 ods. 2 a 3)

Navrhuje sa rozšírenie skupiny dotknutých žiakov, na ktorých sa vzťahujú príslušné modifikácie (upravené podmienky prijímacej skúšky).

K bodu 87 (§ 65 ods. 6)

Terminologická úprava v nadväznosti na § 65 ods. 4.

K bodu 88 (§ 66 ods. 4)

Návrhom sa reflektuje na skutočnosť, že žiak-cudzinec môže do slovenskej školy byť prijatý aj vo vyšších ročníkoch. Zároveň sa reflektuje aj na skutočnosť, že úroveň A2 bez ohľadu na dĺžku pobytu nezohľadňuje rozdiel medzi žiakom po troch mesiacoch a žiakom po štyroch rokoch v SR

K bodu 89 (§ 66 ods. 5)

Návrhom sa zvyšuje flexibilita systému z hľadiska miesta konania jednotnej prijímacej skúšky.

K bodom 90 (§ 66 ods. 7)

Navrhovanou úpravou sa spružňuje určovanie termínov konania prijímacej skúšky. „Riadne“ termíny konania prijímacej skúšky bude aj naďalej určovať a zverejňovať ministerstvo školstva v pedagogicko-organizačných pokynoch. Zároveň sa aj určovanie náhradných termínov zveruje ministerstvu v nadväznosti na systém jednotnej prijímacej skúšky. Do zavedenia jednotnej prijímacej skúšky sa v prechodnom ustanovení ponecháva náhradný termín na riaditeľa.

K bodu 91 (§ 66 ods. 8)

Navrhuje sa aby druhé kolo prijímacích skúšok bolo umožnené len žiakom, ktorí v prvom kole neboli prijatí na strednú školu, keďže umožnením prihlásiť sa do druhého kola prijímacích skúšok aj už prijatým žiakom by sa narušil systém poradia uchádzačov po prvom kole tak, ako to bude určené použitím tzv. automatu. Žiaci, ktorí už sú prijatí na strednú školu znížia v druhom kole šancu na prijatie tým žiakom, ktorí nie sú prijatí na žiadnu strednú školu.

K bodu 95 (§ 68 ods. 5)

Doterajšie znenie § 68 ods. 5 umožňuje strednej škole prijať uchádzača, ktorý nebol prijatý na vzdelávanie v odbore vzdelávania uvedenom v prihláške na vzdelávanie výlučne z dôvodu naplnenia počtu miest pre žiakov prvého ročníka, na nenaplnený počet miest v príbuznom odbore vzdelávania z rovnakej skupiny, ktorý v prihláške uvedený nebol, ak uchádzač podal

proti rozhodnutiu o neprijatí odvolanie a forma, obsah a rozsah prijímacej skúšky pre tento odbor sú rovnaké ako forma, obsah a rozsah absolvovanej prijímacej skúšky.

Navrhovanou zmenou sa do § 68 ods. 5 dopĺňa ďalšia podmienka uplatniteľnosti uvedeného mechanizmu – skutočnosť že uchádzač nebol prijatý na inú školu s vyšším poradím odboru podľa záujmu.

Dôvodom úpravy je zosúladienie ustanovenia so systémom prihlasovania na vzdelávanie v stredných školách, ktorý je postavený na princípe hierarchie záujmu uchádzača vyjadrenej poradím odborov vzdelávania vyznačeným na prihláške. Mechanizmus prijatia na príbuzný odbor v rovnakej škole tak bude prichádzať do úvahy výlučne pre uchádzačov, ktorí neboli prijatí na žiadnu inú školu, ktorú v poradí záujmu uprednostnili.

K bodom 96 a 97 (§ 68 ods. 7 a § 70 ods. 1)

Úpravy súvisia so zmenami systému vzdelávania v študijnom odbore všeobecná sestra v § 42.

K bodu 98 (§ 71 ods. 5)

Novelizačným bodom sa precizuje ustanovenie zakladajúce povinnosť riaditeľa strednej školy požiadať do 30. septembra riaditeľa príslušnej základnej školy o poskytnutie kópie dokumentácie žiaka tak, aby bolo jednoznačné, že uvedená povinnosť sa vzťahuje výlučne na prípady, kedy žiak bol prijatý na vzdelávanie v danej strednej škole.

K bodu 99 (§ 74 ods. 4)

Navrhovanou úpravou sa vypúšťa zahrnutie praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky medzi podmienky, ktoré musí žiak splniť pred vykonaním ústnej formy internej časti maturitnej skúšky. Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky je z hľadiska obsahu, organizácie a náročnosti samostatnou zložkou maturitnej skúšky, ktorá nie je obsahovo priamo previazaná s ústnou formou internej časti maturitnej skúšky a jej predchádzajúce absolvovanie nie je nevyhnutnou podmienkou pre riadne vykonanie ústnej časti. Poradie, v akom žiak tieto dve časti maturitnej skúšky vykoná, nemá vplyv na overenie vedomostí a zručností, ktoré je cieľom každej z nich.

K bodu 101 (§ 75 ods. 3)

Ide o spresnenie úpravy tak, aby bolo jednoznačné, že aj „oneskorené“ získanie príslušného jazykového certifikátu je dôvodom na povolenie zmeny predmetov maturitnej skúšky (resp. spôsobu vykonania), vzhľadom na aplikačnú prax pri vydávaní certifikátov.

K bodu 102 (§ 75 ods. 5)

Navrhovanou úpravou sa žiakom päťročného vzdelávacieho programu bilingválneho vzdelávania v bilingválnom programe podľa medzinárodnej dohody umožňuje uznať skúšku na jazykovej úrovni C1 referenčného rámca na účel uznania celej maturitnej skúšky z druhého vyučovacieho jazyka, nielen jej jednej časti (ústna forma internej časti maturitnej skúšky), ako to ustanovuje doterajšia právna úprava. Zároveň sa upravuje lehota na podanie žiadosti žiaka o uznanie skúšky.

K bodu 103 (§ 75a ods. 1)

Novelizačným bodom sa precizuje ustanovenie regulujúce náhradu maturitnej skúšky zo slovenského jazyka a literatúry pre cudzincov tak, aby boli pokryté všetky prípady vzdelávania cudzincov v Slovenskej republike.

K bodu 104 (§ 76 ods. 5)

Navrhovaným ustanovením sa predsedovi školskej maturitnej komisie ukladá povinnosť neumožniť konanie externej časti maturitnej skúšky v prípade, že nie sú zabezpečené podmienky na jej riadne vykonanie. Predseda školskej maturitnej komisie je zároveň o uvedenej skutočnosti povinný bezodkladne informovať orgán miestnej štátnej správy v školstve, ktorý určí nový termín a školu, v ktorej sa maturitná skúška vykoná. Cieľom je predchádzať situáciám, kedy by sa externá časť maturitnej skúšky uskutočnila za nevyhovujúcich podmienok.

K bodu 105 (§ 86 ods. 2)

Návrhom sa zvyšuje flexibilita pri výslednej známke internej časti maturitnej skúšky vo vzťahu k priebežnej klasifikácii žiaka z príslušného vyučovacieho predmetu. V súčasnosti je za zákonom vymedzených okolností povinnosť prihliadať na doterajšiu klasifikáciu žiaka. Navrhuje sa zmena na fakultatívny prístup.

K bodu 106 (§ 90 ods. 10)

Ide o technické spresnenie na účel jednoznačného výpočtu odmeny.

K bodom 107 a 108 (§ 95 ods. 3 a 4)

Cieľom je nastavenie presnejších pravidiel rediagnostiky, ktoré vyplývajúci z praxe a skúseností z realizácie národného programu. Cieľom je jej vykonanie najviac raz v priebehu vzdelávacieho cyklu alebo stupňa (podľa toho, či sa žiak vzdeláva podľa starého alebo nového štátneho vzdelávacieho programu). Zároveň v prípade nepotvrdenia mentálneho postihnutia sa navrhuje štandardné vzdelávanie v „bežnom prúde“. Len pri žiakoch siedmeho a vyššieho ročníka, ktorým by „preradenie“ nebolo na prospech sa navrhuje možnosť dokončiť vzdelávanie v škole alebo triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.

K bodom 109 a 111 (§ 95 ods. 10 a § 104 ods. 8)

Novelizačným bodom sa vypúšťa ustanovenie § 95 ods. 10 a § 104 ods. 8 z dôvodu, že činnosti, ktoré uskutočňujú pedagogickí asistenti, vyplývajú zo zákona č. 138/2019 Z. z. Zároveň činnosti uvedené v § 95 ods. 10 môžu poskytovať aj iné osoby – pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci podľa toho, aké podporné opatrenie sa poskytuje.

K bodu 110 (§ 96 ods. 1, § 97 ods. 1 a § 98 ods. 1)

Reflektuje sa obdobne ako v aktuálnom znení § 94 ods. 2 skutočnosť, že v nový štátny vzdelávací program má priamo obsiahnuté úpravy pre zdravotné postihnutia. Teda žiaci so zdravotným postihnutím, ktorí sa vzdelávajú podľa nového štátneho vzdelávacieho programu sa už nevzdelávajú podľa samostatných programov vymenovaných v § 94 ods. 2.

K bodu 112 (§ 107 ods. 3)

Navrhuje sa úprava počtu detí vo vzťahu k vykonávaniu podporných činností podľa § 152c vzhľadom na veľkosť tried a škôl v menších obciach.

K bodu 113 (§ 114 ods. 2)

Navrhovaná úprava nadväzuje na právnu úpravu účinnú do 31. decembra 2025 a ustanovuje tradičné členenie školských klubov detí na oddelenia.

K bodu 114 (§ 122 ods. 10)

Maximálny počet detí vo výchovnej skupine so zvýšenou starostlivosťou v reedukačnom centre sa zvyšuje zo šesť na osem s cieľom zachovania kapacity reedukačných centier a zabezpečenia ich efektívneho fungovania v súlade s reálnymi prevádzkovými požiadavkami. Zákom

ustanovený počet detí vo výchovnej skupine predstavuje hornú hranicu, výchovné zariadenie je oprávnené zriadiť skupinu pre nižší počet detí, ak to vyžadujú konkrétne podmienky a potreby zariadenia.

K bodu 115 (§ 122 ods. 15)

Navrhuje sa, aby o umiestnení dieťaťa do výchovnej skupiny s ochranným uzatvoreným režimom výchovné zariadenie informovalo nielen orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, súd a okresnú prokuratúru, ale aj zariadenie poradenstva a prevencie.

K bodu 116 (§ 123 ods. 6)

Na základe podnetov z aplikačnej praxe sa vypúšťa povinnosť výchovných zariadení poskytovať zdravotnú starostlivosť v dvojzmennej prevádzke. Zákonná povinnosť zabezpečovať zdravotnú starostlivosť výlučne v dvojzmennom režime prevádzky predstavuje legislatívne zakotvenie konkrétneho organizačného modelu, ktorý nezodpovedá aktuálnym potrebám ani reálnym prevádzkovým podmienkam výchovných zariadení. Navrhovanou úpravou sa má umožniť výchovným zariadeniam zvoliť si organizačný model poskytovania zdravotnej starostlivosti, ktorý je pre konkrétne zariadenie najvhodnejší a najefektívnejší.

K bodu 117 (§ 124 ods. 8)

Navrhuje sa predĺženie maximálnej doby umiestnenia dieťaťa v ochrannnej miestnosti z dvoch hodín na 24 hodín.

Cieľom navrhovanej úpravy je vytvoriť právny rámec, ktorý bude primerane reflektovať špecifiká detí umiestnených v reedukačných centrách a umožní bezpečné a odborne odôvodnené zvládanie akútnych krízových situácií. Ide najmä o deti s poruchami správania, poruchami emočnej regulácie, impulzívneho správania, často s pridruženými psychickými poruchami a s traumou v osobnej anamnéze. Uvedené skutočnosti sa prejavujú zvýšenou mierou rizikového, agresívneho alebo seba poškodzujúceho správania a individuálnym priebehom procesu upokojenia.

Ochranná miestnosť predstavuje ochranné a stabilizačné opatrenie využívané výlučne v prípadoch, keď je nevyhnutné bezprostredne predchádzať ohrozeniu života alebo zdravia dieťaťa, prípadne iných osôb. Nejde o sankčné opatrenie, ale o krajné riešenie uplatňované v súlade s princípom subsidiarity, teda až po vyčerpaní alebo neúčinnosti menej obmedzujúcich postupov.

Doterajšia maximálna lehota dvoch hodín sa v aplikačnej praxi ukazuje ako nedostatočná pri zvládaní závažných stavov akútnej dekompenzácie správania. Proces stabilizácie psychického stavu dieťaťa je individuálny a v odôvodnených prípadoch môže presahovať uvedený časový limit. Viazanie ukončenia pobytu výlučne na uplynutie zákonom stanovenej lehoty bez zohľadnenia aktuálneho stavu dieťaťa môže viesť k opakovanej eskalácii správania, potrebe opakovaného umiestňovania dieťaťa do ochrannnej miestnosti, zvýšenému počtu fyzických zásahov zo strany personálu a k ohrozeniu bezpečnosti ostatných detí a zamestnancov zariadenia.

Navrhovaná maximálna lehota 24 hodín nepredstavuje štandardnú dobu pobytu dieťaťa v ochrannnej miestnosti ani nevytvára priestor na svojvoľné obmedzovanie osobnej slobody dieťaťa. Pobyt dieťaťa v ochrannnej miestnosti bude aj naďalej trvať len počas nevyhnutne potrebného času a musí byť bezodkladne ukončený po stabilizácii jeho stavu. Ustanovenie maximálnej lehoty vytvára priestor pre individuálne odborné posúdenie konkrétnej situácie,

priebežné vyhodnocovanie dôvodov trvania opatrenia a zabezpečenie ochrany života, zdravia a bezpečnosti všetkých osôb nachádzajúcich sa v zariadení.

Navrhovaná úprava zároveň zohľadňuje potreby nepretržitej prevádzky reedukačných centier, vrátane riešenia krízových situácií vznikajúcich v nočných hodinách, a prispieva k zabezpečeniu kontinuity odborného posudzovania stavu dieťaťa. Navrhované riešenie je preto v súlade s princípom najlepšieho záujmu dieťaťa, princípom proporcionality a požiadavkou zabezpečenia ochrany života a zdravia detí, zamestnancov zariadenia a ďalších osôb.

Zároveň pre prípady, že pobyt v miestnosti presiahne 4 hodiny sa ustanovuje povinnosť o veci bezodkladne upovedomiť príslušnú okresnú prokuratúru.

K bodu 118 (§ 130 ods. 5)

Upravuje sa previazanie na paralelne predkladaný návrh zákona o integrovanom systéme ochrany pred radikalizáciou a mobilizáciou k násiliu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, keďže je opodstatnená spolupráca oboch systémov. Zároveň sa možnosť organizovať multidisciplinárne stretnutia rozširuje aj na riaditeľa školy, keďže aj školy sú súčasťou systému poradenstva a prevencie.

K bodu 119 (§ 130 ods. 9)

Ide o spresnenie textu tak, aby bolo jednoznačné, že informovaný súhlas má mať zariadenie poradenstva a prevencie nielen v prípade vykonávania odborných činností v priestoroch zariadenia, ale aj mimo nich.

K bodom 120, 125, 128, 139 a 140 (§ 130 ods. 10, § 144 ods. 7, §144b, § 152c ods. 1)

Navrhované zmeny reagujú na potrebu systematického a včasného riešenia neospravedlnenej neprítomnosti na výchove a vzdelávaní s cieľom predchádzať záškoláctvu a jeho negatívnym dôsledkom na vzdelávacie výsledky, sociálne začlenenie a ďalší vývin dieťaťa.

Zavádza sa právny rámec pre identifikáciu rizikových prípadov, spoluprácu školy so zákonnými zástupcami a poskytovanie odbornej podpory zo strany zariadení poradenstva a prevencie. Súčasťou navrhovanej úpravy je vytvorenie plánu prevencie neospravedlnenej neprítomnosti na výchove a vzdelávaní, ktorý umožní individuálne posúdenie príčin záškoláctva a nastavenie primeraných podporných, výchovných a sociálnych opatrení.

Návrh posilňuje koordináciu medzi školou, zariadeniami poradenstva a prevencie, orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí, úradmi práce a ďalšími dotknutými subjektmi. Zároveň ustanovuje povinnosť zákonných zástupcov poskytovať súčinnosť pri plnení prijatých opatrení. Navrhované opatrenia vytvárajú predpoklady na skorú intervenciu, adresnejšiu podporu detí a žiakov ohrozených záškoláctvom a znižovanie rozsahu neospravedlnenej neprítomnosti.

K bodu 121 (§ 130 ods. 11)

Systém zdieľania dokumentácie má za cieľ komplexnú podporu a prístup k deťom a žiakom. V súčasnosti ide len o zdieľanie medzi zariadeniami poradenstva a prevencie. Cieľom návrhu je možnosť prepojenia na všetkých úrovniach podpory.

K bodu 122 (§ 131 ods. 2)

V nadväznosti na národný projekt F4F sa dopĺňa jazyková diagnostika, ktorej obsah v rámci projektu pripravuje Národný inštitút vzdelávania a mládeže.

K bodu 123 (§ 132 ods. 3)

Do okruhu spolupráce školy a zariadenia poradenstva a prevencie sa dopĺňa prevencia a krízová intervencia, okrem iného aj vo väzbe na doterajšie znenie § 14 ods. 6 zákona č. 321/2025 Z. z.

K bodu 124 (§ 132 ods. 4)

Z hľadiska systematiky dochádza k presunu § 14 ods. 6 zákona č. 321/2025 Z. z., pričom sa zároveň navrhuje z praktického hľadiska upraviť následnosť krokov. Škola „svoje“ zariadenie poradenstva a prevencie nebude o veci len informovať, ale požiada ho o vykonanie krízovej intervencie. Zároveň môže nastať aj situácia, že „zazmluvnené“ zariadenie poradenstva a prevencie nebude mať aktuálne možnosti krízovú intervenciu zabezpečiť. V takom prípade má byť úlohou práve „zazmluvneného“ zariadenia poradenstva a prevencie, aby sa obrátilo na to zariadenie poradenstva a prevencie, ktoré vykonáva metodické usmerňovanie.

K bodu 126 (§ 144 ods. 9)

Potreba úpravy vyplynula z aplikačnej praxe, v ktorej dochádza k dodatočným zmenám údajov o dochádzke, najmä údajov o počte neospravedlnených vyučovacích hodín. Počet neospravedlnených hodín pritom predstavuje rozhodujúcu skutočnosť pre konanie úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, napríklad pri rozhodovaní o určení osobitného príjemcu dávky alebo o zániku nároku na náhradné výživné.

K bodu 127 (§ 144 ods. 19)

Zmena termínu sa navrhuje z dôvodu, aby sa v škole nemenil režim ospravedlňovania v priebehu kalendárneho mesiaca, ale k jeho začiatku.

K bodom 129 a 130 (§ 145a)

Navrhuje sa presun podporného opatrenia „pedagogický asistent“ v materskej škole a základnej škole medzi všeobecné podporné opatrenia. Súvisí to so skutočnosťou, že špecifické a ciele podporné opatrenia sa vzťahujú na konkrétne dieťa. Pedagogický asistent však v kontexte zákona č. 138/2019 z. z. neasistuje dieťaťu ale pedagogickému zamestnancovi. Zároveň pôsobí „v triede“. V materských školách a základných školách nie je opodstatnená väzba na vyjadrenie vo vzťahu ku konkrétnemu dieťaťu.

K bodom 131 a 132 (§ 145b ods. 6 a 7)

Úprava nadväzuje na presun pedagogického asistenta v materskej škole a základnej škole medzi všeobecné podporné opatrenia. Vo všeobecnosti platí, že všeobecné podporné opatrenie sa poskytuje bez vyjadrení a každému. V prípade pedagogického asistenta však má opodstatnenie umožniť „opravný mechanizmus“, ako pri špecifických podporných opatreniach.

K bodu 133 (§ 145b ods. 9)

Vypúšťa sa duplicita s § 145b ods. 7 prvou vetou.

K bodu 135 (§ 146 ods. 11)

Súčasná úprava adaptačnej triedy nadväzuje na to, že žiak „nedostatočne ovláda vyučovací jazyk“, bez toho, aby bolo uvedené, kto, ako a v akej lehote túto skutočnosť zistí. V praxi tak posúdenie zostáva na voľnej úvahe školy, prebieha nejednotne a často oneskorene. Preto sa navrhuje v základnej škole ustanoviť lehotu na overenie ovládania vyučovacieho jazyka.

K bodom 136 a 137 (§ 150 ods. 3 a 4)

Novelizačnými bodmi sa výslovne ustanovuje, ako sa určuje posledný vyučovací deň školského roka a posledný vyučovací deň prvého polroka školského roka. Tieto dni sú uvedené v

pedagogicko-organizačných pokynoch na príslušný školský rok. Ide o technické spresnenie, ktoré neznamená vecnú zmenu oproti doterajšiemu stavu.

K bodu 138 (§ 152 ods. 3)

Ustanovenie reaguje na situáciu z praxe, keď školy opakovane riešia situácie dôvodného podozrenia na ohrozenie života alebo zdravia (napríklad zbraň, návykové látky). Navrhovaná úprava viaže postup na niekoľko podmienok: nevyhnutnosť, proporcionalita, prítomnosť druhej osoby, následná dokumentácia a informovanie. Tieto podmienky sa nastavujú z dôvodu, aby nedochádzalo k svojvoľnému alebo neprimeranému zásahu do súkromia žiaka.

K bodu 141 (§ 152c ods. 2)

Ustanovenie sa upravuje teminologicky, aby nedochádzalo k prípadnej kolízii výkonu činnosti „terénnou formou“ podľa predpisov v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a zároveň sa text aj v uvedenej súvislosti spresňuje.

K bodu 142 (§ 154 ods. 6 a 8)

Navrhovanou úpravou sa spresňuje, že právna úprava § 154 ods. 6 a 8 sa vzťahuje výlučne na výsledky monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania podľa § 154 ods. 2, t. j. na výsledky externého testovania a externej maturitnej skúšky zabezpečované ministerstvom školstva alebo ním poverenou právnickou osobou. Cieľom úpravy je jasne oddeliť režim nakladania s výsledkami externého testovania a výsledkami externej formy maturitnej skúšky, ktoré realizuje ministerstvo školstva alebo ním poverená právnická osoba od ostatných foriem monitorovania a hodnotenia kvality uskutočňovaných subjektmi podľa § 154 ods. 4 (najmä Štátnou školskou inšpekciou alebo samotnou školou).

K bodu 143 (§ 155a ods. 1)

Umožňuje sa účasť na externom testovaní na účel získania nižšieho stredného vzdelania aj žiakovi, ktorý v danom školskom roku dovŕši 16 rokov veku v nižšom ročníku ako deviatom. Žiak získa nižšie stredné vzdelanie úspešným absolvovaním posledného ročníka základnej školy. Umožnenie testovania motivuje k pokračovaniu v strednom vzdelávaní namiesto predčasného ukončenia školskej dochádzky.

K bodu 144 (§ 157 ods. 8)

Umožňuje sa poskytovanie údajov z centrálného registra pre Národnú banku Slovenska, aby mohla ako orgán verejnej moci zodpovedne naplňovať svoje úlohy vyplývajúce z osobitných predpisov, a aby jej konanie bolo založené na informovanom rozhodovaní vychádzajúcom zo spoľahlivých údajov.

K bodu 145 (§ 157a ods. 1)

Navrhovanou úpravou sa v súvislosti s prihláškami na vzdelávanie v materskej škole, základnej škole alebo v strednej škole ustanovuje, že nielen evidovanie prihlášok na vzdelávanie a odvolaní, ale aj ich autorizácia sa uskutočňuje prostredníctvom príslušnej funkcie podregistra prijímania na vzdelávanie, a to pri dodržaní minimálnej úrovne identifikácie a autentifikácie zákonného zástupcu.

K bodu 146 (§ 157a ods. 5)

Priebeh prijímacieho konania je viazaný na zákonom stanovené lehoty, ktorých nedodržanie má bezprostredné právne dôsledky pre uchádzačov, zákonných zástupcov a školy. Cieľom nového ustanovenia je zaviesť výslovnú právnu úpravu pre náhradný postup v situáciách

technického výpadku centrálného registra alebo podregistra prijímania na vzdelávanie. Navrhovaným ustanovením sa zabezpečuje plynulý a zákonný priebeh prijímacieho konania aj za výnimočných okolností technického charakteru.

Navrhovaný § 157a ods. 5 pritom dôsledne rozlišuje medzi dvoma situáciami podľa toho, na koho strane vznikli technické dôvody znemožňujúce použitie centrálného registra. Ak ide o technické dôvody na strane školy, podmienkou uplatnenia náhradného postupu je predchádzajúci súhlas ministerstva školstva; týmto mechanizmom sa zabraňuje svojvoľnému obchádzaniu povinného použitia centrálného registra a zabezpečuje sa, že výnimka sa uplatní iba v prípadoch, keď je to skutočne objektívne nevyhnutné a odôvodnené. Ak ide o technické dôvody na strane ministerstva školstva, teda o výpadok samotného systému, ministerstvo školstva zverejní túto skutočnosť na svojom webovom sídle.

Navrhované ustanovenie má výnimočnú a subsidiárnu povahu – uplatní sa iba v prípadoch, kedy technické dôvody objektívne znemožňujú použitie centrálného registra a súčasne trvajú po takú dobu, že by mohlo dôjsť k porušeniu zákonných lehôt. Pre bežný priebeh prijímacieho konania zostáva zachovaná povinnosť vykonávať právne úkony prostredníctvom centrálného registra a jeho podregistra prijímania na vzdelávanie.

K bodu 147 (§ 158 ods. 2)

Cieľom je predĺženie lehoty na zasielanie údajov o ospravedlnených a neospravedlnených hodinách. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny je pri vydávaní rozhodnutí vychádzať zo spoľahlivo a úplne zisteného skutkového stavu veci. Ak škola po vydaní rozhodnutia úradu dodatočne zmení údaje v centrálnom, dochádza k situácii, keď skutkový základ, z ktorého správny orgán vychádzal, je spätne zmenený, čo má vplyv na rozhodnutie.

K bodu 148 (§ 161r ods. 7)

Ustanovenia § 117 ods. 9 umožňujú „prázdninové“ ubytovanie na školskom internáte osamoteným cudzincom, avšak len neplnoletým. V prípade žiakov z Ukrajiny, ktorí sú odídcami, je však táto možnosť relevantná aj ak sú plnoletí a stále sú žiakmi strednej školy. V takom prípade však prirodzene nemožno hovoriť o sprievode „zákonného zástupcu“, ale je to osamotený.

K bodu 149 (§ 161z)

Ustanovenie súvisí so znižovaním veku povinného predprimárneho vzdelávania (zákon č. 323/2025 Z. z.). Podľa § 28 ods. 6 písm. a) sa príspevok neuhrádza za deti v povinnom predprimárnom vzdelávaní v štátnej materskej škole. Cieľom prechodného ustanovenia je, že toto oslobodenie sa pri troj- a štvorročných deťoch bude aplikovať až od roku 2029.

Zároveň sa v nadväznosti na zmenu v § 53 ods. 8 ustanovuje doba platnosti doteraz vydaných oprávnení vykonávať štátne jazykové skúšky.

V nadväznosti na navrhovanú úpravu náhradných termínov prijímacej skúšky v pedagogicko-organizačných pokynoch sa navrhuje do zavedenia jednotnej prijímacej skúšky (t.j. už len na školský rok 2027/2028) ponechať doterajší režim, t.j. určovanie riaditeľom strednej školy.

Zároveň sa vykonáva úprava vo vzťahu k zmenám v § 63 ods. 9 a § 66 ods. 14.

K bodu 150 (príloha)

Zohľadňuje sa skutočnosť, že úpravy vo vzťahu k študijnému odboru všeobecná sestra (zmeny v § 42 a súvisiace) predstavujú transpozíciu čl. 31 ods. 1 písm. b) smernice 2005/36/ES.

K Čl. II.

K bodu 1

Dôvodom úpravy § 1 a § 80 je uviesť súčasný názov Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a ministra školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky.

K bodu 2

Dôvodom úpravy § 2 ods. 5 je skutočnosť, že zavedením novej kategórie pedagogický zamestnanec kandidát sa stalo neúčelným nevyžadovanie príslušného vyžadovaného stupňa vzdelania od fyzických osôb, ktoré vykonávajú pracovnú činnosť na základe dohody o výkone práce mimo pracovného pomeru.

K bodom 3 a 4

Dôvodom úpravy § 3 ods. 1 písm. a) je zosúladenie legislatívnej skratky rovnako, ako je to v zákone č. 245/2008 Z. z. a § 3 ods. 1 písm. c) je potreba posilnenia práva pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na ochranu v súvislosti s výkonom pracovnej činnosti. Z toho dôvodu sa navrhuje rozšíriť právo na ochranu pred neodborným zasahovaním o právo na ochranu osobnosti vrátane dobrej povesti.

K bodu 5

Vloženie nového § 4a súvisí s posilnením práva pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov pred neodborným zasahovaním, pretože rozširuje toto právo aj na úroveň vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancom, aj keď je formulované ako povinnosť vedúceho pedagogického zamestnanca a vedúceho odborného zamestnanca. Okrem povinností nové ustanovenie dáva aj právo na vytvorenie podmienok pre riadny výkon riadiacich činností, a to zo strany zamestnávateľa alebo zriaďovateľa.

K bodu 6

Dôvodom úpravy § 7 ods. 4 písm. b) je skutočnosť, aby aj riaditeľovi školy mohla vzniknúť práca nadčas.

K bodom 7, 8 a 25

Dôvodom úpravy § 15b a § 76 ods. 3 písm. t) je potreba získania hodnoverných informácií, ktoré majú vplyv na preukázanie bezúhonnosti pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca alebo ktoré majú vplyv na pozastavenie výkonu pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca z dôvodu vznesenia obvinenia alebo podania obžaloby a zároveň sprístupnenia týchto údajov zamestnávateľom v rezorte školstva. Navrhovaná úprava vytvorí vecný základ pre získavanie a sprístupňovanie uvedených informácií v centrálnom registri zamestnávateľom s cieľom predchádzať zamestnávaniu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ktorým bol pozastavený výkon pracovnej činnosti z dôvodu vznesenia obvinenia alebo podania obžaloby, v inej škole alebo v školskom zariadení. Zároveň, ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, navrhuje sa, aby mal povinnosť oznámiť iné rozhodnutia v trestnom konaní, aby mohol čím skôr nastúpiť opäť do práce.

K bodom 9, 10, 15, 19, 21 a 28

Dôvodom úpravy ustanovení je potreba komplexnej úpravy podmienok výkonu pracovnej činnosti riaditeľa „manažéra“. Súčasťou navrhovanej úpravy je vytvorenie osobitnej kategórie pedagogického zamestnanca pre riaditeľov „manažérov“, pričom otázka splňania kvalifikačných predpokladov pre novú kategóriu je upravená v ustanovení § 7 ods. 6 zákona č. 321/2025 Z. z., a to fikciou splňania kvalifikačných predpokladov aj v prípade, ak zriaďovateľ nevyžaduje ich splnenie pri vyhlásení výberového konania. Z tohto dôvodu zavedenie novej kategórie nebude vyžadovať zmenu vyhlášky č. 173/2023 Z. z. o kvalifikačných predpokladoch.

Navrhovanou úpravou sa vyrieši aj profesijný rozvoj tých riaditeľov „manažérov“, ktorých vzdelanie je splnením kvalifikačného predpokladu pre niektorú z kategórii pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov. V týchto prípadoch návrh upravuje možnosť vykonania atestácie na základe skutočne získaného vzdelania a uznania platnosti takto vykonanej atestácie pre novonavrhovanú kategóriu.

Návrh ďalej upravuje uznanie predchádzajúcej odbornej praxe, ktorá sa týka obdobia výkonu činnosti vedúceho zamestnanca v právnickej osobe, ktorá zamestnávala v rovnakom čase najmenej 20 zamestnancov v pracovnom pomere. Táto činnosť sa bude podľa návrhu uznávať na účely započítanej praxe v plnom rozsahu.

Súčasťou komplexnej úpravy je aj návrh na výnimku z potreby absolvovania funkčného vzdelávania, rovnako ako je to v prípadoch, ak vedúci pedagogický zamestnanec získal najmenej vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v študijnom programe zameranom na manažment výchovy a vzdelávania.

K bodu 11

Dôvodom vloženia novej vety do odseku 1 v § 21 je potreba spresnenia podmienok výkonu pracovnej činnosti pedagogických asistentov v súlade so základnou podmienkou výkonu ich pracovnej činnosti, ktorou je poskytovanie podporných činností pre pedagogického zamestnanca zodpovedného za uskutočnenie školského vzdelávacieho programu. V tomto kontexte sa navrhuje jednoznačne zamedziť samostatný výkon pracovnej činnosti pedagogických asistentov.

K bodu 12

Dôvodom úpravy § 27 ods. 2 písm. b), § 38 ods. 4 písm. a) a § 79 ods. 1 je zosúladenie terminológie so zákonom č. 245/2008 Z. z.

K bodu 13

Dôvodom úpravy § 37 ods. 2 je zosúladenie znenia s navrhovanou zmenou zákona č. 245/2008 Z. z., podľa ktorej nebudú zriaďované triedy v školskom klube detí a zároveň navrhované znenie zabezpečí, aby špecializované činnosti v kariérovej pozícii triedny učiteľ mohli vykonávať len tí pedagogickí zamestnanci, ktorí zodpovedajú za uskutočňovanie školského vzdelávacieho programu. V praxi ide len o kategóriu učiteľ a majster odbornej výchovy.

K bodu 14

Dôvodom úpravy § 43 ods. 3 je zosúladenie so stavom v pedagogických vedách, podľa ktorého nie je možné získať kvalifikáciu na výkon činnosti školského trénera v oblasti pedagogických vied, ale vyžaduje sa vzdelávanie v oblasti vied o športe.

K bodu 16

Dôvodom úpravy § 52 ods. 6 je potreba spresnenia dôvodu, na základe ktorého môže pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec požiadať organizáciu zriadenú ministerstvom školstva o ukončenie adaptačného vzdelávania. Pretože skutočným dôvodom pre takýto krok je nečinnosť školy alebo školského zariadenia pri ukončovaní adaptačného vzdelávania, nie jeho neúspešné ukončenie pedagogickým zamestnancom alebo odborným zamestnancom, navrhovaná zmena zabezpečí jednoznačnosť aplikácie v praxi.

K bodu 17

Dôvodom úpravy § 57 ods. 5 je potreba jednoznačnej úpravy odbornej garancie programu aktualizácie vzdelávania, ak ide o poskytovanie tohto vzdelávania poskytovateľom inováčného vzdelávania.

Doterajšia úprava v tejto veci vychádza z implicitnej garancie garantom inováčného vzdelávania na základe vydaného oprávnenia na organizovanie inováčného vzdelávania. Spresnenie podmienok výkonu činnosti odborného garanta aktualizácie vzdelávania potvrdzuje pozíciu odborného garanta inováčného vzdelávania, ktorý zabezpečuje kvalitu všetkých programov v profesijnom rozvoji, ktoré sú organizované na základe príslušného oprávnenia. To znamená programov inováčného vzdelávania a programov aktualizácie vzdelávania.

K bodom 18 a 20

Dôvodom úpravy § 59 ods. 3 je skutočnosť, že výkon atestácií ako štátneho overenia profesijných kompetencií potrebných pre zaradenie do vyššieho kariérového stupňa nadväzuje na profesijné štandardy, ktoré vo svojej vnútornej štruktúre rozoznávajú profesijné kompetencie pre príslušný kariérový stupeň.

Navrhovaná úprava v praxi predchádza situáciám, v ktorých sa v atestačných organizáciách domáhajú najmä pedagogickí zamestnanci vykonania atestácie pre stupeň vzdelania, ktorý skutočne získali, avšak nezískali vzdelanie, ktoré by bolo splnením kvalifikačného predpokladu.

K bodom 22 a 24

Dôvodom vloženia nového odseku do § 65 a úprava § 75 je potreba spresnenia požiadaviek na kvalitu vzdelávania v profesijnom rozvoji, a to nie len fáze realizácie programu, ale už vo fáze schvaľovania programu vzdelávania alebo modulu programu vzdelávania, alebo vo fáze vydávania oprávnenia na organizovanie inováčného vzdelávania. Ambíciou návrhu je predchádzať a eliminovať nekalé alebo neetické konanie pri organizovaní vzdelávania pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

K bodu 23

Dôvodom vloženia nového odseku do § 70 je skutočnosť, aby nedochádzal k situáciám, že pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nie je hodnotený. Z toho dôvodu sa zavádza zodpovednosť riaditeľa, aby dohliadal na to, aby bolo vykonané hodnotenie a aby v tejto súvislosti mohol mať pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec príplatok za hodnotenie.

K bodom 26 a 27

Dôvodom úpravy § 79 je zabezpečenie rovnakých hmotných podmienok ochrany všetkých zamestnancov škôl alebo školských zariadení pred infekčným ochorením v prípadoch, ktoré rieši regionálny úrad verejného zdravotníctva. V súlade s navrhovaným odsekom 3 by bolo

možné uhradiť preukázanú hodnotu vakcíny proti chrípke alebo proti hepatitíde typu A alebo B aj ďalším zamestnancom školy alebo školského zariadenia, ktorí síce nevykonávajú pracovnú činnosť, ale prichádzajú do styku s deťmi alebo žiakmi a ich zdravie je reálne tiež ohrozené.

K bodu 29

Dôvodom vloženia nového prechodného ustanovenia § 90i je akceptovanie požiadavky zástupcov zamestnancov zariadení predprimárneho vzdelávania, ktoré v súlade s ustanovením § 1611 školského zákona v období do 31. augusta 2028 zabezpečujú plnenie povinného predprimárneho vzdelávania, na uznanie ich praxe na účely odmeňovania podľa § 6 ods. 2 zákona č. 553/2003 Z. z.

K Čl. III

K bodu 1 (§ 3 ods. 6)

Navrhuje sa doplniť školský klub detí ako súčasť základnej školy alebo spojenej školy do zoznamu zariadení, ktoré môže zriaďovať regionálny úrad. Ide o zjednotenie pôsobnosti regionálnych úradov vo vzťahu k zriaďovaniu súčastí škôl.

K bodu 2 (§ 4 ods. 5 písm. f) a ods. 6 písm. g))

Do náležitostí zriaďovacej listiny vo vzťahu ku všetkým druhom zriaďovateľa sa dopĺňa označenie druhu vzdelávacích programov aj pre školy pre deti a žiakov s nadaním. Ide o sprecizovanie právnej úpravy tak, aby sa uvádzané údaje rovnocenne upravovali vo vzťahu ku všetkým školám pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

K bodu 3 (§ 6 odsek 5)

Ide o úpravu zverejňovania zápisníc z kolektívnych orgánov školy (t. j. rada školy, školský parlament a pedagogická rada) s cieľom nastavenia transparentnosti, a zároveň ochrany osobných údajov, ktoré sú obsahom zverejňovaných dokumentov. Precizujú sa pravidlá pre zverejňovanie zápisníc. Zápisnice z rady školy a školského parlamentu sa zverejňujú obsahovo ako celý dokument, avšak s rešpektovaním právnych predpisov v oblasti osobných údajov, t. j., ak sú obsahom zápisnice osobné údaje, môžu sa v zápisnici zverejniť najviac v rozsahu meno a priezvisko, ale vždy tak, aby sa zverejnením neporušil žiadny právny predpis. Ak ide o zápisnicu z pedagogickej rady, nepodlieha zverejňovaniu.

K bodu 4 (§ 7 ods. 3 písmeno b))

Precizuje sa úprava preukazovania bezúhonnosti vo vzťahu k riaditeľovi školy. Ide o zjednotenie úpravy bezúhonnosti v zákone č. 321/2025 Z. z. s osobitným predpisom, ktorým je zákon č. 138/2019 Z. z.

K bodu 5 (§ 7 ods. 9)

Ak ide o pracovnoprávne vzťahy, explicitne sa upravuje, že v tejto oblasti za zamestnávateľa koná starosta/primátor, nie obecné zastupiteľstvo. Uvedené sa navrhuje z dôvodu, že v aplikačnej praxi sa objavila aj situácia, že podľa § 56 ods. 7 si obecný úrad v štatúte zveril

výkon pôsobnosti zriaďovateľa aj v tejto oblasti, čo spôsobovalo praktické problémy, pričom z povahy veci má tieto úkony robiť osobitne štatutár obce/mesta, nie obecné zastupiteľstvo.

K bodu 6 (§ 9 odsek 6)

Ide o úpravu s cieľom odstránenia potenciálneho vzniku konfliktu záujmov pri rovnosti hlasov vo výberovej komisii. Pri rovnosti hlasov vo výberovej komisii sa upravuje fikcia neúspešnosti výberového konania s ohľadom na skutočnosť, že uchádzač, ktorý nedokázal získať väčšinu hlasov členov výberovej komisie by nemal byť úspešný vo výberovom konaní.

K bodu 7 (§ 9 nový odsek 7)

Navrhovanou úpravou sa riešia situácie pri nečinnosti zriaďovateľa vo vzťahu k uskutočneniu výberového konania. Ak zriaďovateľ do troch mesiacov a ani po výzve regionálneho úradu nevykoná úkony k výberovému konaniu, právomoc zabezpečiť ho prechádza na regionálny úrad.

K bodu 8 (§ 10 ods. 7)

Vo vzťahu k procesnej stránke výberového konania sa zachováva tajnosť hlasovania a neverejná porada s cieľom zabezpečenia primeranej miery nezávislosti výberovej komisie. Po novom sa okrem určeného poradia uchádzačov sa bude zverejňovať aj zápisnica z výberového konania s cieľom zvýšenia transparentnosti výberových konaní na obsadenie miesta riaditeľa.

K bodu 9 (§ 11 ods. 1 písm. d))

Ide o rozšírenie právnej úpravy účasti zástupcu odborovej organizácie vo výberovej komisii na všetky školy, de pôsobí odborová organizácia.

K bodu 10 (§ 11 ods. 2)

Úprava vo vzťahu k výzve na delegovanie zástupcov, ktoré má v pôsobnosti predseda výberovej komisie. Zavádza sa mechanizmus „náhradnej“ výzvy zriaďovateľom, ak predseda výberovej komisie v príslušnej lehote nekoná pri delegovaní členov s cieľom zabrániť prietahom vo výberovom konaní.

K bodu 11 (§ 11 ods. 6)

Úprava vo vzťahu k zabezpečeniu plynulého uskutočňovania výberových konaní prostredníctvom inštitútu „náhradnej výberovej komisie“ pri zabezpečovaní výberového konania regionálnym úradom školskej správy.

K bodu 12 (§ 11 nový odsek 9)

Úprava spoločného zástupcu, ak je pre školu relevantných viac stavovských organizácií alebo profesijných organizácií, pričom úpravou sa navrhuje delegovanie spoločného zástupcu. Naopak, ak pre školu nie je relevantný žiadny zástupca (v súčasnosti napríklad skupina študijných odborov učiteľstvo nemá určenú vecne príslušnú organizáciu), do výberovej komisie sa tento člen nedeleguje.

K bodu 13 (§ 13 ods. 4 písm. a) a b))

Cieľom návrhu je zefektívnenie činnosti Štátnej školskej inšpekcie.

K bodu 14 (§ 13 nový odsek 10)

Upravuje sa podporný postup pre situácie, ak sa opakujú „neúspešné“ výberové konania tak, že ak sa do 12 mesiacov nepodarí obsadiť voľné miesto riaditeľa školy z dôvodu nízkeho záujmu (najmä ak sa neprihlásil opakovane žiaden uchádzač), má zriaďovateľ v spolupráci s RÚŠS vypracovať návrh opatrení na obsadenie voľného miesta riaditeľa s rešpektovaním osobitostí príslušnej školy.

K bodu 15 (§ 14 ods. 4)

Legislatívno-technická úprava. Ide o nahradenie pojmu „kolektívny orgán školy“ konkrétnymi orgánmi z dôvodu jednoznačnej aplikácie. Na účely zákona č. 321/2025 Z. z. sú kolektívnymi orgánmi školy výlučne rada školy, pedagogická rada a školský parlament.

K bodu 16 (§ 14 ods. 5)

Ide o presun pôsobnosti z orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a kurately na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, vzhľadom na ich vecnú pôsobnosť.

K bodu 17 (vypustenie odseku 6 v § 14)

Vypustenie súvisí s obsahovým presunom do školského zákona v nadväznosti na obsahovú nesystémovosť a nekonzistentnosť v zákone č. 321/2025 Z. z.

K bodom 18 až 20 (úprava v § 15 ods. 1 až 4)

Upravujú sa podmienky pre pôsobenie zástupcov riaditeľa v školách.

Ide o úpravu s cieľom zvýšenia flexibility zriaďovania funkcie zástupcu riaditeľa s rešpektovaním potrieb jednotlivých škôl, tak, aby nešlo len o „formálne“ obsadzovanie miesta zástupcu riaditeľa tam, kde to nie je potrebné, aby sa funkcia zástupcu riaditeľa zbytočne neustanovovala tam, kde to nie je potrebné s ohľadom na veľkosť školy. Zároveň, tam, kde riaditeľ školy uváži ustanovenie aj viacerých zástupcov riaditeľa za potrebné, môže tak urobiť v súlade s úpravou úväzkov v nariadení vlády č. 201/2019 Z. z., Pri školách, ktoré majú riaditeľa „manažéra“ zostáva úprava zachovaná (t. j. obligatórne sa zriaďuje funkcia zástupcu riaditeľa s ohľadom na záruku odbornosti riadenia) a v spojených školách sa vždy bude ustanovovať najmenej jeden zástupca riaditeľa, s ohľadom na viac organizačných zložiek, ktoré môžu mať odlišné potreby, čo je nevyhnutné zohľadniť aj v riadení príslušnej spojenej školy.

Explicitne sa upravuje, že zástupca riaditeľa má vykonávať pracovnú činnosť v príslušnej škole, kde je zástupcom, nielen „formálne“ plniť kvalifikačné predpoklady. Uvedené sa navrhuje s ohľadom na aplikačnú prax a s cieľom zvýšiť odborné vedenie vo vzťahu k potrebám každej školy.

K bodu 21 (§ 15 ods. 7)

Navrhuje sa úprava nezlučiteľnosti funkcií. Ide o zúženie okruhu osôb, ktoré sa vo vzťahu k zástupcovi riaditeľ posudzujú v kontexte konfliktu záujmov, resp. nezlučiteľnosti – zástupcom riaditeľa nesmie byť už iba jeho blízka osoba.

Ide o sprecizovanie právnej úpravy tak, aby sa predchádzalo vzniku kolidujúcich situácií vo vzťahu k nezlučiteľnosti funkcií.

K bodu 22 (§ 15 ods. 8)

Legislatívno-technická úprava v kontexte novelizačného bodu 18.

K bodu 23 (§ 15 ods. 12)

Vo vzťahu k vedúcim sa precizuje právna úprava režimu zodpovedajúca nariadeniu vlády č. 201/2019 Z. z., vzhľadom na to, že zákon č. 138/2019 Z. z. ani príslušné nariadenie vlády sa nevzťahuje na vedúcich zariadenia školského stravovania.

K bodom 24 až 36 (§ 18)

Ide o úpravu zloženia rady školy so zohľadnením špecifik jednotlivých druhov škôl, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe. Rada školy bude mať po novom podľa veľkosti 6 alebo 11 členov (doteraz 5 alebo 11). Zvýšenie počtu členov v „malej“ rade školy sa viaže na § 11 ods. 1 písm. b). Precizuje sa zloženie pre rôzne druhy a typy škôl, vrátane zastúpenia rodičov a zamestnancov. Zároveň sa vypúšťa úprava voleného žiaka v rade školy a ponecháva sa len ex offo zastúpenie predsedu školského parlamentu.

K bodom 37 (§ 19 ods. 1)

Explicitne sa upravuje, že zástupca sa nedeleguje tam, kde nebola určená vecná príslušnosť žiadnej profesijnej organizácie ani stavovskej organizácie.

K bodu 38 (§ 19 ods. 2 a 3)

Navrhuje sa úprava nezlučiteľnosti funkcií aj vo vzťahu k rade školy. Členom rady školy za zriaďovateľa nesmie byť zamestnanec príslušnej školy a blízka osoba riaditeľa.

Úpravou sa jednoznačne precizuje voľba do rady školy, ak ide o spojenú školu. Cieľom je, aby sa ustálili doposiaľ nejednoznačné výklady úpravy volieb do rady školy pri spojenej škole, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe.

K bodu 39 (§ 19 ods. 6)

Návrhom sa upravuje na účely určenia „veľkosti“ (resp. počtu členov) rady školy v kontexte § 18 ods. 3 zákona č. 321/2025 Z. z., aby sa pri zamestnancovi, ktorý zastupuje iného zamestnanca „de facto“ na jednom pracovnom mieste, započítaval iba tento zastupujúci zamestnanec.

Zastupovaný zamestnanec tvorí „umelé navyšovanie“ počtu zamestnancov, čo sa odráža na ustanovovaní veľkej rady školy, čo nie je z povahy vecí účelné pri malých školách, ktoré môžu mať problematické aj ustanovenie menšej rady školy (môže ísť navyše o školy, kde ani nie je dostatočný počet záujemcov o obsadenie funkcie člena rady školy).

K bodu 40 (§ 20 ods. 2)

Upravuje sa možnosť participácie zamestnanca vo voľbách do rady školy pre obe kategórie, t. j. aj za zamestnancov aj za zákonných zástupcov (ide o úpravu výkonu aktívneho volebného práva) .

K bodu 41 (§ 20 ods. 3 a 4)

Návrhom v odseku 3 sa upravuje možnosť participácie zástupcu centra pre deti a rodiny vo voľbách do rady školy. Zároveň v nadväznosti na legislatívnu skratku „zákonný zástupca“ sa upravuje fikcia, že za zákonného zástupcu sa na účely volieb do rady školy považuje aj rodič plnoletého žiaka, aby nedochádzalo v aplikačnej praxi k diskriminačného vylúčeniu rodičov žiakov starších ako 18 rokov z volieb do rady školy.

Cieľom navrhovanej úpravy v odseku 4 je, aby sa sprecizovala úprava spôsobu volieb do rady školy pri spojených školách, a tým sa ustálili doposiaľ nejednoznačné výklady úpravy volieb do rady školy pri spojenej škole, ktoré vyplynuli z aplikačnej praxe. Jednoznačne sa upravuje, že zamestnanec spojenej školy volí v organizačnej zložke, v ktorej aj vykonáva pracovnú činnosť. Ak ide o nezaradeného zamestnanca alebo o zamestnanca, ktorý vykonáva pracovnú činnosť vo viacerých OZ, môže si zvoliť, avšak vždy iba jednu z organizačných zložiek.

K bodu 42 (§ 20 ods. 5)

Precizujú sa ďalšie pravidlá hlasovania vo voľbách do rady školy, a to najmä:

- vo vzťahu k zástupcovi centra pre deti a rodiny sa navrhuje úprava, podľa ktorej bude mať vo voľbách do rady školy jeden hlas bez ohľadu na počet detí, ktoré zastupuje v rámci príslušného centra. Úprava sa navrhuje s cieľom vyhnúť sa aplikačným problémom vo vzťahu ku kvóru nadpolovičnej väčšiny voličov/hlasov.
- obaja rodičia majú spolu jeden hlas na dieťa, ako doposiaľ, ale dopĺňa sa obmedzenie na maximálne tri hlasy spolu (pri viacerých deťoch).
- na účely uznášaniaschopnosti sa obaja rodičia počítajú ako jeden volič.

K bodu 43 (§ 20 ods. 8)

Legislatívno-technická úprava. (mení sa vnútorný odkaz v nadväznosti na predchádzajúce zmeny)

K bodu 44 (§ 21 ods. 7)

Úpravou sa navrhuje, aby v prípade, ak skončí funkčné obdobie rady školy pred ustanovením novej rady školy, preberal na nevyhnutný čas pôsobnosť predsedu rady školy predchádzajúci

predseda. Ide o zabezpečenie plynulého prechodu v nadväznosti na § 20 ods. 1 a kontinuity v činnosti orgánu školskej samosprávy, ktorým je rada školy.

K bodu 45 (§ 23 nový odsek 7)

Úpravou sa sleduje ochrana rodičovských práv vo vzťahu k možnosti byť informovaný a poskytovať informovaný súhlas s prítomnosťou svojho dieťaťa (žiaka) na schôdzach rady školy. Ak je predseda školského parlamentu v rade školy neplnoletý, potrebuje k účasti na zasadnutiach informovaný súhlas rodiča.

K bodu 46 (§ 32 ods. 3)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 47 (§ 34 ods. 1)

Ide o sprecizovanie právnej úpravy z dôvodu potreby spresnenia inštitútu zlučovania škôl, ktorá vyplynula z aplikačnej praxe.

K bodu 48 (§ 34 vypustenie odseku 9)

Návrhom sa vypúšťa odsek 9 s ohľadom na zmenu v obligatórnom zriaďovaní zástupcu školy pri organizačných zložkách spojenej školy (už nebude mať obligatórne každá organizačná zložka spojenej školy zástupcu).

K bodu 49 až 52 (§ 37)

Upravuje sa rozhodovanie aj vo vzťahu k zrušovaniu individuálneho vzdelávania a k zrušovaniu individuálneho učebného plánu. Vzhľadom na to, že podľa novej právnej úpravy ide o rozhodovanie školy, nie o rozhodovanie riaditeľa školy, navrhovaná úprava rešpektuje toto nastavenie pôsobnosti tak, aby riaditeľ rozhodoval v týchto veciach len tam, kde ide o rozhodovanie štatutárneho orgánu školy, nie školy ako celku.

K bodu 53 (§ 38 ods. 3)

Upravuje sa možnosť mať v názve školy aj dátum významnej historickej udalosti (napr. 17. november), pri cirkevných školách meno svätca alebo blahoslaveného.

K bodu 54 (§ 38 nový odsek 4)

Navrhovanou úpravou sa rozširujú možnosti aj pre samostatné stredné školy používať v názve okrem zloženia, ktoré aktuálne upravuje zákon č. 321/2025 Z. z. aj slovo „kampus“, ak ide o takú školu, ktorá poskytuje služby spojené najmä s ubytovaním, stravovaním, športovou činnosťou alebo rekreačnou činnosťou na uspokojovanie potrieb žiakov.

K bodu 55 (§ 38 ods. 5 písm. b))

Úprava sa navrhuje so zohľadnením skutočnosti, že pre cirkevné školy nie sú vo vzťahu k určovaniu názvu relevantné „úradné“ mená svätcov (napr. nie Karol Józef Wojtyła, ale sv. Ján Pavol II.), ale uvádzanie ich mien, pod ktorými boli vyhlásení za svätých.

K bodu 56 (§ 38 ods. 10)

Ide o legislatívno-technickú úpravu terminológie v § 38 ods. 9 v nadväznosti na kurikulárnu reformu, ktorou sa zavádzajú vzdelávacie cykly, v nadväznosti na čo bol vydaný štátny vzdelávací program 2023, ktorý reflektuje vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením inak, ako to bolo pri štátnom vzdelávacom programe 2015. S ohľadom na to sa upravuje aj ustanovenie o názve pri školách pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením tak, aby korešpondoval so „starým“ aj „novým“ štátnym vzdelávacím programom.

K bodu 57 (§ 38 nový odsek 11)

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zohľadnenie zamerania príslušnej školy v kontexte vzdelávacieho programu, v ktorom príslušná škola poskytuje výchovu a vzdelávanie, aj ak ide o deti a žiakov s nadaním. Súčasná právna úprava v tomto kontexte zohľadňuje iba vzdelávacie programy, ak ide o školy pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením.

K bodu 58 a 59 (§ 38 ods. 15,16 a 17)

Legislatívno technická úprava. Zároveň sa úprava názvu vo vzťahu k národnostným školským zariadeniam rozširuje aj na výchovné zariadenia, s ohľadom na skutočnosť, že majú výchovný program a vyučovací jazyk, v nadväznosti na čo možno upraviť dvojazyčný názov.

K bodom 60 až 62 a 64 (§ 39 ods. 3)

Zároveň sa navrhovanou úpravou rozširujú možnosti pre stredné školy používať v názve okrem zloženia, ktorá aktuálne upravuje zákon č. 321/2025 Z. z. aj slovo „kampus“, ak ide o takú spojenú škola, ktorá je v jednej obci a zabezpečuje pre všetkých svojich žiakov aj internátne bývanie. V tomto kontexte sa v § 39 ods. 1 vykonávajú aj nevyhnutné legislatívno-technické úpravy. Zároveň sa v § 39 ods. 3 vykonáva terminologická úprava v kontexte pojmu národnostného školského zariadenia, ktorý používa školský zákon.

K bodu 63 (§ 39 nový odsek 2)

Aj pri spojenej škole sa výslovne upravuje možnosť používať v názve skutočnosti uvedené v § 38 ods. 4 alebo ods. 5.

K bodu 65 (§ 43a)

Návrhom sa zavádza výkonnostná zmluva medzi ministerstvom, školou a zriaďovateľom na účel osobitnej podpory dobrých škôl, ktoré budú plniť ukazovatele kvality výchovy a vzdelávania. Ukazovatele kvality budú obsahom metodiky zverejnenej na webovom sídle MŠVVaM SR. Vo vzťahu k strednej odbornej škole a strednej priemyselnej škole sa zároveň upravuje povinné prerokovanie s vecne príslušnou SaPO na účel zohľadnenia ukazovateľov kvality, ktoré súvisia so systémom duálneho vzdelávania, vo výkonnostnej zmluve.

Slovenská republika nedosahuje relevantné výsledky v medzinárodných porovnaniach (PISA 2022) a má najvyššiu mieru vplyvu socioekonomického zázemia na vzdelávacie výsledky zo všetkých krajín OECD. Normatívne financovanie (školy dostávajú prostriedky podľa počtu žiakov) nezohľadňuje dostatočne kvalitu poskytovania výchovy a vzdelávania, pričom ide o rovnomerné prerozdelenie finančných zdrojov na princípe kvantity, nie aj kvality. Návrhom sa zavádza inštitút výkonnostných zmlúv ako nástroj, ktorý by školy motivoval k systematickému zvyšovaniu kvality.

Cieľom je vytvoriť jednoduchý, transparentný a udržateľný nástroj, ktorý motivuje školy k zvyšovaniu kvality (stimulačný prístup namiesto sankčného), zachováva stabilitu financovania v rámci zákona č. 322/2025 Z. z. (garancia 90 % normatívu pre všetky školy), a zároveň poskytuje dodatočné prostriedky školám, ktoré dobrovoľne dosahujú nadpriemerné výsledky (20 % bonus). Výhodou zavádzaného nástroja je, že sa ním neúmerne nezvyšuje administratívna záťaž vo vzťahu k prínosom, ktoré sa ním majú získať – podpora zvyšovania kvality bonitných škôl.

K bodu 66 (§ 44 ods. 9)

Precizuje sa procesná stránka vo vzťahu k oznamovacej povinnosti obce pri určovaní verejných školských obvodov tak, že sa ustanovuje povinnosť MŠVVaM SR vo vzťahu k určeniu štruktúry, formy a spôsobu oznámenia.

K bodu 67 (§ 50 ods. 2 písm. a))

Vo vzťahu k významnému spoločenskému prínosu pri dohode o verejnej službe vo výchove a vzdelávaní sa precizuje písmeno a) tak, aby bolo jednoznačne upravené, že činnosť v oblasti inkluzívneho vzdelávania nad rámec „štandardného“ poskytovania výchovy a vzdelávania znamená na účely dohody o verejnej službe vo výchove a vzdelávaní činnosť školy, ktorou sa dosahuje rozvoj inkluzívneho vzdelávania alebo zavádzanie inovácií v tejto oblasti, teda nepostačuje inkluzívne vzdelávanie tak ako ho vníma školský zákon „štandardne“. Ide o „službu nad rámec“ poskytovania výchovy a vzdelávania podľa školského zákona.

K bodu 68 (§ 56 ods. 3 písm. i))

Legislatívno-technická úprava z dôvodu obsahového sprecizovania pôsobnosti zriaďovateľa (zabezpečuje kontrolu, nevykonáva ju osobne sám).

K bodu 69 a 70 (§ 57 a § 58)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 71 (§ 59 ods. 11)

Úprava technickej realizácie v nadväznosti na aplikačnú prax.

K bodu 72 (§ 60 ods. 4 písm. d) a § 63 ods. 2 písm. c))

Upravuje sa ďalší dôvod na začatie konania o výmaz školy z registra ministerstva, ak sa zistí, že školský vzdelávací program nie je v súlade so štátnym vzdelávacím programom (do cca jeden a pol roka od začiatku vykonávania činnosti príslušnej školy), alebo iná závažná skutočnosť, ktorá nasvedčuje tomu, že škola porušila všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti školstva, pričom ide o konanie na návrh hlavného školského inšpektora.

K bodu 73 (§ 60 ods. 4 písm. g))

V nadväznosti na navrhované doplnené odseky v § 64 sa dopĺňa dôvod, kedy môže ministerstvo začať konanie o výmaz oprávnenia poskytovať hlavnú činnosť z registra. Doplnené písmeno sa viaže na neplnenie ustanovenia o najnižšom priemernom počte žiakov na triedu základnej školy v § 29 Školského zákona.

K bodu 74 (§ 61 odsek 5)

Vo veciach zmeny v registri sa upravuje pôsobnosť z ministerstva na zriaďovateľa, ak ide o zisťovanie súhlasu príslušnej stavovskej organizácie alebo profesijnej organizácie, pri zmene študijného odboru alebo učebného odboru. Úprava sa navrhuje s cieľom zefektívnenia procesu zmeny v registri tak, aby nedochádzalo k zbytočným administratívnym prieťahom v týchto konaniach. Zároveň sa upravuje, že súhlas príslušnej profesijnej organizácie alebo stavovskej organizácie sa nevyžaduje, ak nie je identifikovaná príslušnosť žiadnej z existujúcich.

K bodu 75 (§ 63 ods. 1)

Ide o úpravu konania pri zápise a výmaze organizačnej zložky, aby mal register škôl a školských zariadení k dispozícii aj potrebnú dokumentáciu, t. j. dodatok k zriaďovacej listine.

K bodu 76 (§ 63 ods. 2 písm. g))

V nadväznosti na navrhované doplnené odseky v § 64 sa dopĺňa dôvod, kedy môže ministerstvo začať konanie o výmaz organizačnej zložky, súčasti alebo elokovaného pracoviska z registra. Doplnené písmeno sa viaže na neplnenie ustanovenia o najnižšom priemernom počte žiakov na triedu základnej školy v § 29 školského zákona.

K bodu 77 (§ 63 ods. 3 a 4)

Cieľom navrhovanej právnej úpravy je zjednodušiť „vstupu“ a „výstupu“ organizačných zložiek, súčastí a elokovaných pracovísk do registra, s ohľadom na potrebu flexibilného zabezpečovania výchovy a vzdelávania. Návrhom sa poskytuje možnosť školám flexibilnejšie si „zriaďovať“ súčasti a elokované pracoviská, bez nutnosti čakať na začiatok vykonávania činnosti k pevne ustanovenému dátumu, keďže po novom sa tento dátum už na súčasti a elokované pracoviská nebude uplatňovať.

K bodu 78, 80 a 81 (§ 64 ods. 4 až 7)

Navrhovanou úpravou sa zjednodušuje a debyrokratizuje proces zápisu školy do registra a výmazu školy z registra. Cieľom návrhu je, aby sa už nemuseli poskytovať nadbytočné stanoviská na účely zápisu alebo výmazu, ale len stanoviská relevantných subjektov s cieľom zefektívnenia týchto procesov.

K bodu 79 (§ 64 ods. 4 písm. f))

Vo vzťahu k povinne predkladaným náležitostiam v konaniach vo veciach registra (zápis školy a výmaz školy z registra) sa explicitne upravuje, že vo vzťahu k úradu verejného zdravotníctva sa za poskytnutie stanoviska považuje aj predloženie jeho rozhodnutia. Ide o úpravu, ktorá má za cieľ zefektívnenie verejnej správy v príslušnej oblasti a zníženie administratívnej záťaže.

K bodu 82 (§ 64 nový odsek 8 až 10)

Po zápise školy do registra sa upravuje proces následného overovania súladu školského vzdelávacieho programu so štátnym vzdelávacím programom, s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania a dodržiavania ďalších povinností, ktoré škole vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti školstva.

Na základe navrhovanej úpravy bude v pôsobnosti Štátnej školskej inšpekcie, aby do 31. januára školského roka nasledujúceho po začiatku vykonávania hlavnej činnosti školy navštívila príslušnú školu, ktorá začala svoju činnosť od 1. septembra príslušného školského roka (a predchádzajúceho školského roka), a zhodnotila stav poskytovania výchovy a vzdelávania s ohľadom na vyššie uvedené. Ak Štátna školská inšpekcia zistí nesúlad v poskytovaní výchovy a vzdelávania a deklarovanými skutočnosťami v žiadosti o zápis do registra, pričom by išlo o porušenie niektorej zo skutočností, ktorá je v tomto kontexte relevantná, Štátna školská inšpekcia má podľa navrhovanej právnej úpravy povinnosť podať ministerstvu návrh na začatie konania o výmaz oprávnenia školy vykonávať hlavnú činnosť.

Ak Štátna školská inšpekcia overí súlad, podá ministerstvu správu o výsledkoch inšpekčného výkonu na vedomie.

V nadväznosti na ustanovenia o najnižšom priemernom počte žiakov na triedu základnej školy v § 29 školského zákona sa zavádza mechanizmus overovania plnenia. V školskom zákone boli podľa doterajšej právnej úpravy určené podmienky najnižších priemerných počtov žiakov v triedach, avšak nebol upravený ďalší procesný postup v prípade, ak sa tieto podmienky neplnili. Odsek 9 upravuje mechanizmus overovania oddelene pre prípad novej školy a existujúcej školy pro futuro, po uplynutí vymedzeného obdobia, vo vzťahu ku ktorému upravuje postup § 82a ods. 7.

Navrhuje sa, aby sa plnenie vyhodnocovalo najskôr po troch rokoch od začiatku vykonávania činnosti základnej školy. Za splnenie sa považuje skutočnosť, ak škola dosiahla ustanovené najnižšie priemerné počty žiakov v triedach podľa školského zákona aspoň raz za obdobie posledných troch rokov. V prípade nesplnenia pri novozriadenej škole podľa odseku 10 prvej vety ministerstvo začne konanie o výmaz z registra. V prípade splnenia je škola naďalej zapísaná v registri. V nadväznosti na odsek 9 sa v odseku 10 ustanovuje, že overovanie plnenia najnižšieho priemerného počtu žiakov na triedu pri škole, ktorá je zapísaná v registri viac ako tri roky, ministerstvo vykonáva každoročne. Určuje sa ďalší postup tak, že ak škola nesplní podmienku, škola má prijať racionalizačné opatrenia, a ak ich neprijme a nesplní najnižší priemerný počet žiakov v sledovanom období (opakovanie najmenej dva po sebe nasledujúce roky), ministerstvo môže uplatniť postup podľa § 60 ods. 4 písm. g) alebo podľa § 63 ods. 2 písm. g).

K bodu 83 (§ 64 ods. 19)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 84 (§ 64 nový odsek 20)

Zavádza sa možnosť spojeného konania v záujme procesnej hospodárnosti a rýchlosti.

K bodu 85 (§ 67 ods. 7)

S ohľadom na aplikačnú prax sa upravuje kvalifikácia odborníka, ktorý sa má zúčastňovať pri výkone inšpekčnej činnosti s ohľadom na nedostatok a nezastupiteľnosť supervízorov v aplikačnej praxi, ale zároveň aj s ohľadom na účelnosť, keďže na tieto účely postačuje prítomnosť odborníka z praxe, ktorý má najmenej desať rokov praxe v príslušnej oblasti.

K bodu 86 a 87 (§ 68 ods. 4 písm. c) a § 68 nový odsek 16)

Návrhom úpravy sa rozširuje návrhová iniciatíva vo vzťahu k nariadeniu inšpekčného výkonu mimo schváleného plánu aj na ďalšie subjekty, t. j. po novom bude môcť podať hlavnému školskému inšpektorovi podnet na nariadenie tohto inšpekčného výkonu aj príslušný regionálny úrad. V novom odseku v § 68 sa upravuje lehota na začatie inšpekčného výkonu pri podaní príslušného návrhu.

K bodu 88 (§ 69 nový odsek 9)

Upravuje sa lehota na odstránenie nedostatkov pri ohrození povinnej školskej dochádzky alebo povinného predprimárneho vzdelávania z dôvodu posilnenia zabezpečenia práva na vzdelanie.

K bodu 89 (§ 73 ods. 5)

Pri spáchaní správneho deliktu zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova dieťaťa (centrá pre deti a rodiny) sa zodpovednosť presúva zo štatutárneho orgánu právnickej osoby na právnickú osobu (t. j. zariadenie). Ide o precizovanie právnej úpravy s ohľadom na povahu správneho deliktu, kde vzniká objektívna zodpovednosť.

K bodu 90 (§ 73 ods. 9)

Pri prejednávaní správnych deliktov sa upravuje právna úprava druhostupňového orgánu v prípade, ak ide o prejednávanie správneho deliktu zriaďovateľa, ktorým je regionálny úrad. V tomto prípade nebude regionálny úrad druhostupňovým orgánom, ale ministerstvo školstva.

K bodu 91 (§ 74 ods. 1 písm. a))

Legislatívno-technická úprava v nadväznosti na úpravu v § 37.

K bodu 92 (§ 82a)

Upravujú sa vzťahy na účely prechodného obdobia vo vzťahu k:

K odseku 1 (Zosúladieniu zloženia rady školy)

Ustanovuje prechodné obdobie na zosúladienie zloženia rád škôl s novou právnou úpravou účinnou od 1. januára 2027. Rady škôl vzniknuté podľa doterajších predpisov majú čas na transformáciu do 31. augusta 2027. V prípade, že k zosúladieniu v tomto termíne nedôjde, zákon predpokladá automatický zánik funkčného obdobia rady k uvedenému dátumu, čím sa zabezpečí jednotnosť v štruktúre samosprávnych orgánov škôl.

K odseku 2 (Prebiehajúce výberové konania)

Z hľadiska právnej istoty sa určuje, že výberové konania, ktoré boli vyhlásené ešte v roku 2026, ale neboli do konca roka ukončené, sa už budú realizovať podľa nových procesných pravidiel platných od 1. januára 2027. Tým sa zabezpečí, aby noví riaditelia mohli byť vybraní bez zbytočných prieťahov v konaní.

K odseku 3 (Posudzovanie nezlučiteľnosti funkcií)

Zavádza sa odkladný účinok pre posudzovanie nezlučiteľnosti funkcie člena rady školy. Hoci nová úprava nezlučiteľnosti vstupuje do platnosti, fakticky sa podľa nej bude postupovať až od 1. septembra 2028. Tento časový priestor slúži na to, aby sa dotknuté osoby a zriaďovatelia mohli na nové pravidlá pripraviť a vyhnúť sa náhlym personálnym kolíziám.

K odseku 4 (Voľby do rady školy)

V prípade volieb do rady školy, ktoré prebiehajú na prelome rokov 2026 a 2027, sa pri určovaní počtu a kategórií zamestnancov školy bude postupovať už podľa novej legislatívy. Cieľom je, aby nové rady škôl už od svojho vzniku reprezentovali štruktúru zamestnancov definovanú novelou.

K odseku 5 a 6 (Konania v registri škôl)

- Zápis do registra: V konaniach o zápis školy do registra, ktoré neboli právoplatne ukončené do konca roka 2026, sa od 1. januára 2027 bude postupovať výhradne podľa novej právnej úpravy.
- Výmaz z registra: Pri rozpracovaných konaniach o výmaze z registra sa zjednodušuje procesná stránka – po novom sa budú vyžadovať len tie stanoviská dotknutých orgánov, ktoré definuje aktuálna novela účinná od začiatku roka 2027.

K odseku 7 (k najnižším priemerným počtom žiakov)

V návrhu sa upravuje prechodné ustanovenie vo vzťahu k školám, ktoré boli zapísané do registra škôl a školských zariadení do 31. decembra 2026. Navrhuje sa prechodná úprava tak, že na tieto školy sa síce bude vzťahovať povinnosť splniť podmienku najnižšieho priemerného počtu žiakov, avšak prvotným následkom bude výlučne povinnosť prijať racionalizačné opatrenia, v prípade, ak podmienku nespĺnia, na čo ich vyzve príslušný regionálny úrad. Následne majú školy ďalšie obdobie až do roka 2032 na splnenie najnižšieho priemerného počtu žiakov.

K bodu 93 (83 ods. 2)

Úprava na príslušný relevantný subjekt, keďže práve úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v oblasti zanedbávania a ohrozovania výchovy a vzdelávania dieťaťa. Táto úprava reflektuje potrebu lepšej koordinácie pri riešení priestupkov a sociálnych opatrení súvisiacich s plnením školskej dochádzky.

K čl. IV (zákon č. 322/2025 Z. z.)

K čl. IV (zákon č. 322/2025 Z. z.)

K bodom 1 a 2 (§ 6 ods. 2 písmeno i) a § 6 ods. 3 písmeno h))

Cieľom uvedenej úpravy je stabilizácia financovania škôl, ktoré budú na účely určovania normatívo posudzované ako školy s osobitným zreteľom. Kritérium školy s osobitným zreteľom má súvisieť najmä so zabezpečením dostupnosti vzdelávania, vyrovňovania príležitostí vo vzdelávaní a iných cieľov vzdelávacej politiky (napr. s ohľadom na socioekonomickú úroveň, vyučovací jazyk, geografickú lokalitu školy).

Zároveň sa vypúšťa úprava poskytovania veľkostného príspevku pre materské školy a prechodne sa upravuje jeho poskytovanie do 31. augusta 2030, obdobne ako je tomu pri základných školách.

K bodom 3 až 5 a 12 (§ 7 odsek 9, § 8 ods. 8 a 9 a § 20 ods. 1 písm. e)

Doplňa sa povinnosť ministerstva školstva určovať a zverejňovať na svojom webovom sídle okrem percentuálneho podielu z jednotlivých častí normatívneho príspevku, ktorý je každý zriaďovateľ materskej, základnej a strednej školy povinný škole prideliť, aj percentuálny podiel z jednotlivých častí normatívneho príspevku, ktorý je povinný rozpísať zriaďovateľ strednej škole s označením centrum excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy a strednej škole s uzatvorenou výkonnostnou zmluvou. Taktiež sa ustanovuje, že minimálna výška normatívneho príspevku pre stredné školy s označením centrum excelentnosti výchovy a vzdelávania a pre gymnáziá, stredné odborné školy a stredné priemyselné školy s uzatvorenou výkonnostnou zmluvou podľa zákona č. 321/2025 Z. z., ktorú bude zriaďovateľ povinný rozpísať škole budú ministerstvom školstva určené minimálne vo výške 100 % normatívneho príspevku určeného pre príslušné školy podľa § 6 ods. 4 zákona.

Zároveň sa rozširuje účel poskytovania príspevku na špecifiká o príspevok na úhradu nákladov vyplývajúcich z plnenia ukazovateľov kvality výchovy a vzdelávania dohodnutých vo výkonnostnej zmluve.

Cieľom je vytvorenie jednoduchého, transparentného a finančne udržateľného nástroja, ktorý má motivovať školy k zvyšovaniu kvality (stimulačný prístup namiesto sankčného). Prostredníctvom tohto nástroja sa budú poskytovať dodatočné prostriedky školám, ktoré dosahujú nadpriemerné výsledky.

K bodom 6 a 7 (§ 10 ods. 6 písm. a) a c))

Zosúladenie financovania stravovania žiakov základných škôl a stredných škôl zriadených regionálnym úradom školskej správy s ustanovením § 35 ods. 1 písm. h), § 36 ods. 1 písm. e) bod 3 a § 37 písm. e) bod 3, podľa ktorého stravovanie žiakov základných škôl zriadených regionálnym úradom školskej správy v zariadeniach školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, cirkevného a súkromného zariadenia školského stravovania je zabezpečené z výnosu dane z príjmov obciam a stravovanie žiakov stredných škôl v zariadeniach školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC je zabezpečené z výnosu dane z príjmov územnej samosprávy.

K bodom 8 a 9 (§ 10 ods. 7 a § 11)

Regionálny úrad školskej správy je zriaďovateľom viacerých druhov školských zariadení financovaných zo štátneho rozpočtu, medzi ktoré patria aj zariadenia poradenstva a prevencie. Návrhom sa zriaďovateľovi umožňuje, aby pri pridelovaní normatívnych príspevkov školským zariadeniam mohol vychádzať z celkovej výšky normatívnych príspevkov pridelených ministerstvom školstva pre všetky školské zariadenia v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti. Cieľom je zabezpečiť flexibilnejšie zohľadňovanie skutočných potrieb jednotlivých školských zariadení a efektívnejšie pokrytie ich reálnych nákladov v rámci rozpočtového zabezpečenia.

K bodu 10 (§ 14 ods. 2)

Navrhovaná úprava zosúladí definíciu odbornosti na účel kontroly Štátnej školskej inšpekcie s definíciou kvalifikačných predpokladov podľa zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/2019 Z. z.“) s cieľom zabezpečenia kvality výchovy a vzdelávania, ale súčasne aj podpory škôl a školských zariadení pri prekonávaní personálnej tiesne.

K bodu 11

Legislatívno-technická úprava

K bodom 13 až 16 (§ 25 ods. 1 a 2)

Zosúladí sa úprava poskytovania príspevku na školský podporný tím s jeho úpravou v zákone č. 138/2019 Z. z. Podľa zákona č. 138/2019 Z. z. sa školský podporný tím zriaďuje aj v školských zariadeniach. Z aplikačnej praxe vyplynula požiadavka poskytovať príspevok na školský podporný tím aj pre školské zariadenia. Do 31. decembra 2025 bol tento príspevok poskytovaný aj školským zariadeniam v rámci príspevku na podporné opatrenie, a to v súlade so zrušeným zákonom č. 597/2003 Z. z.. Ktorým školským zariadeniam sa bude uvedený príspevok na príslušný kalendárny rok poskytovať určí metodika podľa § 25 ods. 4. Zároveň sa spresňuje, že kritérium na určenie uvedeného príspevku (podiel detí alebo žiakov školy so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami) sa vypočíta z celkového počtu detí alebo žiakov v dennej forme vzdelávania.

K bodu 17 (§ 27 ods. 3)

Navrhovaná úprava reflektuje skutočnosť, že pridelovanie a poskytovanie finančných prostriedkov na účel poskytovania podporného opatrenia podľa § 27 ods. 2 sa realizuje na základe metodiky, ktorá obsahuje aj presný postup predkladania žiadostí. Uvádzanie tohto postupu v zákone je nadbytočným. Súčasne sa úpravou zabezpečuje aj flexibilnejší postup v prípadoch, keď je možné administratívne postupy predkladania žiadostí zjednodušiť úpravou metodiky.

K bodu 18 (§ 28)

Z aplikačnej praxe vyplynula požiadavka rozšíriť dôvody, na základe ktorých zamestnávateľ uhradí zamestnancom vakcíny a zároveň aj rozšíriť okruh zamestnancov, ktorým sa vakcíny uhrádzajú, a to na všetkých zamestnancov školy alebo školského zariadenia, t. j. nielen na pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ale aj ďalších zamestnancov. Návrh umožní zabezpečiť ochranu zdravia zamestnancov školy a školského zariadenia v prípade rizika nákazy chrípkou alebo hepatitídou typu A alebo B pri vypuknutí epidémie uvedených chorôb, a to aj v školách a školských zariadeniach, ktoré nespĺňajú podmienku 50 % detí alebo

žiacov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia z celkového počtu navštevujúcich detí alebo žiakov. Návrh rozširuje pôsobnosť aj na ďalších zamestnancov z dôvodu, aby bola v škole zabezpečená ochrana pred šírením nákazy pre všetkých zamestnancov.

K bodu 19 (§ 35 ods. 2)

Ide o zosúladenie terminológie so zákonom č. 321/2025 Z. z.

K bodu 20 (§ 36 ods. 1 písm. e)

Ide o zosúladenie financovania stravovania žiakov cirkevných a súkromných stredných škôl do dovŕšenia 15 rokov veku s ustanovením § 35 ods. 1 písm. g), na základe ktorého sa na účely rozdeľovania a poukazovania výnosu dane z príjmov obciam zberajú údaje o počte žiakov cirkevných a súkromných stredných škôl do dovŕšenia 15 rokov veku.

K bodom 21 a 22 (§ 36 ods. 1 písm. m), ods. 2 a 3)

Uvedené ustanovenie sa upravuje z dôvodu, aby bolo možné v aplikačnej praxi uzatvoriť zmluvu o poskytovaní finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku v nadväznosti na už predložené údaje, podľa ktorých obec tieto prostriedky poskytne, t. j. aby bolo možné zohľadniť tieto údaje pri uzatváraní samotnej zmluvy.

Na základe požiadaviek z aplikačnej praxe sa v nadväznosti na vyššie uvedenú úpravu určuje lehota na predloženie údajov na účely určovania výnosu dane z príjmov obciam pre zriaďovateľov, ktorých školy a školské zariadenia majú sídlo na území obce a na základe ktorých obec následne aj poskytuje finančné prostriedky zriaďovateľom cirkevných škôl a školských zariadení a súkromných škôl a školských zariadení. Zároveň sa upravuje, že ak nedôjde k uzatvoreniu tejto zmluvy, finančné prostriedky sa poskytnú vo výške a v lehotách, ktoré sú určené inými ustanoveniami tohto zákona.

K bodu 23 (§ 37 ods. 1 písm. e))

Ide o úpravu poskytovania finančných prostriedkov na stravovanie žiakov stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti regionálneho úradu z výnosu dane z príjmov vyšším územným celkom v nadväznosti na pravidlá určovania výnosu dane z príjmov vyšším územným celkom a poskytovania finančných prostriedkov z výnosu dane z príjmov cirkevným a súkromným zriaďovateľom.

K bodom 24 a 25 (§ 37 ods. 1 písm. k, ods. 2 a 3)

Uvedené ustanovenie sa upravuje z dôvodu, aby bolo možné v aplikačnej praxi uzatvoriť zmluvu o poskytovaní finančných prostriedkov na mzdy a prevádzku v nadväznosti na už predložené údaje, podľa ktorých vyšší územný celok tieto prostriedky poskytne, t. j. aby bolo možné zohľadniť tieto údaje pri uzatváraní samotnej zmluvy. Na základe požiadaviek z aplikačnej praxe sa v nadväznosti na vyššie uvedenú úpravu určuje lehota na predloženie údajov pre zriaďovateľov, ktorých školy a školské zariadenia majú sídlo na území príslušného kraja, a na základe ktorých vyšší územný celok následne poskytuje finančné prostriedky z výnosu dane z príjmov zriaďovateľom cirkevných škôl a školských zariadení a súkromných škôl a školských zariadení. Zároveň sa upravuje, že ak nedôjde k uzatvoreniu tejto zmluvy, finančné prostriedky sa poskytnú vo výške a v lehotách, ktoré sú určené inými ustanoveniami tohto zákona.

K bodu 26 (§ 38 ods. 1 písm. d)

Legislatívno-technická úprava – zosúladenie terminológie s inými právnymi predpismi.

K bodu 27 (§ 40 ods. 2)

Ide o spresnenie z dôvodu jednoznačného určenia lehoty na dodatočné predloženie súhrnnej správy o hospodárení pre aplikačnú prax.

K bodu 28 (§ 40 ods. 8)

Legislatívno-technická úprava.

K bodu 29 (§ 43 písm. a))

Cieľom úpravy je precizovať splnomocňovacie ustanovenie tak, aby bolo zrejmé, že ministerstvo školstva nariadením vlády ustanoví podrobnosti rozpisu všetkých normatívnych finančných prostriedkov, t.j. nielen normatívnych príspevkov. Zároveň sa precizuje, že ministerstvo školstva ustanoví nariadením vlády nielen podrobnosti spôsobu, ale aj kritérií určovania mzdového normatívu a prevádzkového normatívu podľa § 6 (vrátane novozavádzaného kritéria školy s osobitným zreteľom), 10 a 11.

K bodu 30 (§ 45 ods. 2)

Cieľom úpravy je zabezpečiť, aby ministerstvo školstva malo možnosť upraviť výšku normatívneho príspevku na kalendárny rok zriaďovateľovi školy alebo školského zariadenia, ktoré prestanú poskytovať hlavnú činnosť, pričom ešte neboli vymazané z registra škôl a školských zariadení.

K bodom 31 a 32 (§ 46 ods. 6 a § 46a)

V prechodných ustanoveniach sa v nadväznosti na úpravu § 46 ods. 3 na základe požiadaviek z aplikačnej praxe rozšírila povinnosť predkladania správy o hospodárení a oznamovacia povinnosť regionálneho úradu o nepredložení správy o hospodárení aj na zriaďovateľov zariadení predprimárneho vzdelávania.

Zároveň sa v nadväznosti na vypustenie veľkostného príspevku pre materské školy, prechodne upravuje jeho poskytovanie do roku 2030, ako je tomu aj v prípade základných škôl, pričom sa jeho poskytovanie nebude vzťahovať na materské školy zapísané do registra od 1. 1. 2027, ak nebudú nástupníckou školou.

V prechodnom ustanovení § 46 ods. 6 sa v zákone vypúšťa kritérium určovania veľkostného príspevku pre základné školy „v závislosti od jej sídla“ a v splnomocňovacom ustanovení sa upravuje, že kritériá zohľadňovania veľkosti základnej školy (vrátane príslušných koeficientov) sa ustanovia v nariadení vlády.

Obdobný postup je v návrhu zákona upravený aj vo vzťahu ku kritériám zohľadňovania veľkosti materskej školy v § 46a ods. 3.

Cieľom uvedenej úpravy je zabezpečiť flexibilitu pri ustanovovaní kritérií pre veľkostný príspevok a zároveň zabezpečiť, aby spôsob uplatňovania kritéria veľkosti materskej školy a základnej školy pri určovaní mzdového a prevádzkového normatívu v prechodnom období upravoval komplexne jeden právny predpis, ako je tomu aj v prípade ostatných kritérií, ktoré slúžia na účely určovania normatífov škôl.

Taktiež sa prechodne upravuje, že súkromnou školou a súkromným školským zariadením sa na účely tohto zákona rozumie do 31. augusta 2030 aj škola a školské zariadenie v zriaďovateľskej

pôsobnosti fyzickej osoby. Táto úprava reflektuje skutočnosť, že do 31. augusta 2030 zákon č. 321/2025 Z. z. umožňuje existenciu škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti fyzickej osoby.

K bodu 33

Legislatívno-technická úprava – zosúladenie terminológie s inými právnymi predpismi.

K Čl. V

K bodom 1 a 2

Dôvodom úpravy čl. III je zosúladenie znenia zákona s účinnosťou od 1. septembra 2029 s navrhovanými zmenami.

K Čl. VI

Upravuje sa účinnosť k 1. januára 2027, okrem Čl. I bodu 57, kde sa účinnosť navrhuje od 1. januára 2028.